Jaargang 104. Vrijdag, 18 April 1845. No. 31.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* herinneren, ten gevolge eener daartoe ontvangene aanschrijving van den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR dezer Provincie, de INGEZETENEN, dat, bij de Wet van den 28sten Maart 1828 (*Staatsblad no. 8*), TIJDELIJKE VRIJSTELLING van GRONDBELASTING of van VERHOOGING van GRONDBELASTING verleend wordt voor NIEUW GESTICHTE, GEDEELTELIJK VERNIEUWDE en VERGROOTE of UITGEBREIDE GEBOUWEN; dat, in gevolge de Wet van den 24sten April 1843, de BELANGHEBBENDEN, die op het GENOT van deze VRIJSTELLING aanspraak maken, verpligt zijn, van de STICHTINGEN, VERNIEUWINGEN, AAN- of BIJBOUWINGEN, in de termen van de Wet vallende, AANGIFTE te doen *binnen zes maanden*, nadat de percelen in gebruik gesteld of voor het eerst geheel of ten deele verhuurd zijn, *bij gebreke waarvan de aanspraak op vrijstelling is vervallen*; eindelijk, dat die Aangifte moet geschieden aan het BUREAU der ZETTERS van deze Stad, waar de Modellen tot het doen van die Aangifte verkrijgbaar zijn.

En zal deze worden gedrukt en aangeslagen, alsmede in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 12den December 1844. *Burgemeester en Wethouderen:* H. DE RANITZ.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de HERIJK van de INHOUDSMATEN voor DROOGE WAREN, zoo TONNEMATEN als ANDERE, alsmede van de KORENSCHALEN en van de WISSE, benevens van de VOCHTMATEN, welke, volgens Advertentie van den 20sten Februarij 1845, op de daarbij bepaalde dagen zoude plaats hebben, *acht dagen heeft moeten worden uitgesteld*, en dienvolgens zal plaats hebben voor de ingezetenen, wonende in de Letters A, B, C, D, E en F van den 21sten tot den 25sten April; voor die in de Letters G, H, I, K, L en M van den 28sten April tot den 2den Mei; voor die in de Letters N, O, P, Q, R en S van den 5den tot den 9den Mei, en voor die in de Letters T, U, V, W, X, Y en Z van den 12den tot den 16den Mei aanstaande, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uren.

GRONINGEN, 7 April 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben het noodig geoordeeld, de Ingezetenen te herinneren, gelijk geschiedt bij deze, dat zij, volgens het bepaalde bij art. 77 van het Reglement van Policie in deze Stad, verpligt zijn, om elk jaar, *in den loop der maand April, te doen schoonmaken de wanden, welke tusschen de huizen en erven zijn en tevens strekken tot eene uitwatering*; en mitsdien aan een' ieder', wien zulks aangaat, bij deze aan te zeggen, om te zorgen, dat zulks, voor zoo verre zijn erf betreft, vóór het einde dezer maand behoorlijk plaats hebbe gehad.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 17den April 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

NOORD-AMERIKA.

WASHINGTON, 8 Maart.

Eergisteren werd hier in den grooten nationalen schouwburg een nieuw stuk: *De Schoone en het Monster*, gegeven. Onverhoeds kwamen de regisseur *Burton* en een der acteurs de voorstelling storen, om de aanschouwers met de grootste bedaardheid aldus aan te spreken: „Heeren en Dames! wij verzoeken u bedaard en zonder overijling te willen heengaan; wij vreezen, dat er brand in den schouwburg is (teekens van algemeenen schrik); maar wanneer het publiek vertrokken zal zijn, zullen wij dien wel meester worden.”

Deze bedaarde toespraak had de gewenschte uitwerking; in weerwil van den eersten schrik, zijn al de aanschouwers in de beste orde vertrokken; slechts eene enkele dame, door een zenuw-toeval aangetast, heeft weggedragen moeten worden. De zaal was naauwelijks ontruimd, of het daarzijn van brand bleek maar al te zeer eene waarheid te zijn; hij was in een *foyer* achter het tooneel ontstaan en door de zich alom bevindende brandstoffen weldra zoo geweldig toegenomen, dat niet alleen het gebouw met al het zich daarin bevindende materieel, maar ook daaraan belendende tien of twaalf huizen geheel uit- en afgebrand zijn.

Persoonlijke ongelukken heeft men niet te betreuren, maar de schade is groot en geheel voor rekening der eigenaren van de afgebrande perceelen. Nog daags te voren waren de directeuren in onderhandeling geweest met eene assurantie-maatschappij; maar, doordien men het niet over de voorwaarden had kunnen eens worden, was de zaak afgesprongen.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

HANNOVER, 7 April.

Gisteren heeft alhier een broedermoord plaats gehad, welke aan dronkenschap kan worden toegeschreven. Twee broeders, burgers en inwoners dezer stad, beide van mannelijken ouderdom, keerden van eene jagtpartij des avonds stadwaarts. In eene herberg had men hen schijnbaar vredelievend aan tafel zien drinken; alleen had men opgemerkt, dat er te veel brandewijn werd gebruikt, en wist men, dat beide broeders in een proces lagen. Kort nadat zij vertrokken waren, vond men een' der broeders, even buiten de Aegidienpoort, in zijn bloed badende op den grond liggen, zijnde met twee schoten in den rug getroffen. De ongelukkige leefde nog, en verklaarde, dat zijn broeder hem ternedergeschoten had. Den volgenden morgen is hij gestorven, en de dader gevangen genomen.

BERLIJN, 10 April.

Sedert eenige dagen spreekt men van een' nieuwen aanslag op den Koning, die echter niet zoo gevaarlijk blijkt te zijn geweest als die van *Tschech*. Men verhaalt namelijk, dat een persoon uit de laagste volksklasse zich op het slotplein zou hebben geposteerd, en met een' steen in de hand op het uitgaan des Konings gewacht; toen dit niet volgde, wierp hij den steen in het venster der eerste verdieping en ontvlood. In hechtenis genomen zijnde, zou hij bekend hebben, voornemens te zijn geweest, den Koning te beleedigen. Dit moge waar zijn, waarschijnlijk is het, dat hij, even als de figurant *Bredereke*, die het gebouw der opera wilde hebben aangestoken, slechts een tijdelijk verblijf in een huis van arrest zoekt.

De dochter van *Tschech* leeft in Lippstadt bij eenen predikant, die haar kostgeld van H. M. de Koningin bekomt. *Tschech* had kort vóór zijn' aanslag zijn gouden horologie met ketting, eenig zilverwerk en kleedingstukken in de bank van leening alhier verpand. Het Kamergerigt heeft bevolen, dat deze voorwerpen verkocht zouden worden.

FRANKFORT, 12 April.

De Keizer van Oostenrijk heeft, bij eigenhandig schrijven, verboden, dat door de in zijne Rijken uitkomende dagbladen of andere geschriften aan de zich in Duitschland gevormd hebbende vereenigingen van separatisten de naam van Duitsch-Catholijke Kerk worde gegeven.

— Berigten uit Weenen houden in, dat, op het ontvangen der tijding van het uitbreken van den bloedigen burgeroorlog in Zwitserland, onverwijld bevelen zijn afgezonden ter versterking van de aan de grenzen vereenigde troepen, maar met bepaalden last, om zich te onthouden van alle vijandelijke tusschenkomst. Van den kant van Frankrijk en Baden worden de Zwitsersche grenzen mede streng bewaakt. — De Bonds-vergadering heeft maatregelen genomen, om te vernemen, of Duitsche onderdanen aan den togt der vrijcorpsen hebben deelgenomen.

Van den 13den. De commissie van den Zwitserschen Landdag heeft den 10den dezer aan die vergadering den uitslag van hare overwegingen, omtrent de in den tegenwoordigen staat van zaken te nemen maatregelen, medegedeeld, en hoofdzakelijk de volgende voorstellen gedaan: 1) dat onverwijld alle middelen te werk gesteld zullen worden, om verdere verstoring van den vrede en de rust te verhinderen, en dat te dien einde bepaaldelijk het reeds vroeger genomene besluit tegen de vrijcorpsen gestreng uitgevoerd, en de Lucerner uitgewekenen tot op een behoorlijken afstand van de grenzen van dat kanton verwijderd zullen worden; 2) dat de Regering van Lucern dringend verzocht zal worden, om voor degenen, die in de woelingen van December, Maart en April betrokken zijn, eene amnestie uit te vaardigen, en, voor zoo veel te dier zake doodvonnissen mogten worden uitgesproken, deze niet te doen voltrekken; 3) dat ook Aargau, Tesino en Wallis dringend zullen verzocht worden, om eene amnestie uit te vaardigen voor de personen, die aan de in de laatste jaren aldaar plaats gehad hebbende staatkundige woelingen hebben deel genomen.

Het eerste dezer voorstellen is met 20 stemmen aangenomen. — Daarna is over het 2de punt, het uitvaardigen eener amnestie door Lucern, beraadslaagd. De afgevaardigden van genoemd kanton hebben zich tegen het nemen van eenigerhande besluit omtrent die aangelegenheid verzet, en verlangd, dat de Landdag zich ten dezen onbevoegd zoude verklaren; maar een daartoe strekkend voorstel is slechts door 8½ stemmen goedgekeurd. [Volgens een over Frankrijk medegedeeld berigt uit Zurich van den 11den, heeft de Landdag, in de zitting van dien dag, zich met eene meerderheid van 12 stemmen vereenigd met het voorstel der commissie, om Lucern dringend tot het uitvaardigen eener amnestie uit te noodigen.)

Het bewind van Lucern heeft tot dusver geen gevolg gegeven aan het door den Grooten-raad van dat kanton genomen besluit, om de gevangenen beneden de 20 jaren op vrije voeten te stellen en over de grenzen te laten brengen. — Het aantal der gevangenen bedraagt, volgens de laatste opgaven, 1902, waarvan 1600 zich in de stad Lucern bevinden. De toestand dezer laatsten, welke in de Franciscaner- en in de Jezuïten-kerk opgesloten zijn, wordt steeds als zeer treurig voorgedragen. Het getal der gewonden beloopt 150. Dat der gesneuvelden aan den kant der vrijcorpsen wordt nu op niet meer dan 60 à 100 begroot, behalve degenen, die in de Emme verdronken zijn.

— Het eedgenootschappelijk bewind heeft den 8sten dezer aan de gezamenlijke kantons een afschrift toegezonden van eene aan den Franschen gezant in Zwitserland gerigte en den 7den door dezen aan genoemd bewind medegedeelde depêche van den minister *Guizot*, gedagteekend den 25sten Maart. Dit stuk luidt aan het slot aldus:

„Zoolang het vraagstuk aangaande de Jezuïten van dien aard bleef, dat het op eene geregelde en vreedzame wijze tusschen de kantons kon behandeld worden, heeft het gouvernement des Konings, getrouw aan de beginselen, die het ten allen tijde geleid hebben, zich van alle bemoeijenis daarmede onthouden. Maar toen het bedenkelijke van den toestand zich openbaarde door wanorden, die geheel Europa verontrust hebben, heeft het gemeend verpligt te zijn, om de ernstige aandacht des Landdags te vestigen op een even blijkbaar als dreigend gevaar, en heeft het denzelven met vriendschappelijken aandrang bezworen, spoedig afdoende maatregelen te nemen, om het kwaad te stuiten, de gevolgen daarvan voor te komen en Zwitserland en Europa tevens gerust te stellen.”

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 12 April.

Gelijk men weet, heeft sir *R. Peel* onlangs een voorstel gedaan tot verhooging van den geldelijken onderstand van Staatswege van het R.-Cath. seminarie te Maynooth, in Ierland. Gelijk te verwachten was, kant een deel der Protestantsche partij zich daar sterk tegen.

In deze hoofdstad, te Liverpool en ook in Ierland, worden volksvergaderingen gehouden, waarin de bedoelde voordragt als strijdig met de grondslagen van den Staat wordt voorgesteld. Men verwacht nog meerdere vergaderingen in dien zin, onder anderen eene, waarin de lord-mayor van Londen het voorzitterschap zal bekleeden. Zoo ver is men in de verzoekschriften ten deze gegaan, dat het in staat van beschuldiging stellen van sir *R. Peel* is verlangd. Alle vroegere verklaringen van dien staatsman tegen de R.-C. partij in Ierland worden ook opgedolven, waaronder er zijn, die hem zeker in geene geringe verlegenheid brengen. Aan den anderen kant heeft de heer *O'Connell*, in de afscheidingsmaatschappij den dank der Ieren aan den eersten minister betuigd, die den moed had, om jegens hen eene daad van regtvaardigheid voor te staan.

— De bekende moedige zendeling dr. *Wolff* is eindelijk hier te lande terug gekeerd en heeft door een' brief in de dagbladen, gedagteekend uit Southampton, zijne vrienden daarvan kennis gegeven. Na aan de familie van den ongelukkigen kapitein *Conolly* eenige door dezen nagelatene voorwerpen te hebben afgegeven, gaat hij zijne vrouw en zijn kind, die thans te Brugge wonen, opzoeken. Hij belooft een uitvoerig verslag zijner reis, vooral aangaande het door hem te Bokhara geledene, het licht te doen zien.

— Donderdag heeft alhier de schaakpartij plaats gehad, die tusschen de heeren *Staunton* en *Walker* door middel van den electrischen telegraaf van den zuidwestelijken spoorweg zoude worden gevoerd. De partij duurde negen uren, en werd onbeslist verklaard. De zetten werden van Gosport naar Londen en omgekeerd in minder dan het vierde gedeelte eener minuut en zoo gemakkelijk overgebragt, alsof de spelers, in stede van op 30 mijlen afstand, zich in dezelfde kamer hadden bevonden. Deze schaakpartij had veel belangstelling gaande gemaakt. De proef is volkomen gelukt en buiten twijfel zal zij dikmaals herhaald worden.

— De directeur van een krankzinnigengesticht te Crichton in Schotland doet voor zijne lijders een dagblad zamenstellen, waarvan zij alléén de redacteurs, de letterzetters, de verbeteraars, enz. zijn. Dit dagblad is getiteld „*The New Moon* (de nieuwe Maan);” het eerste nommer is in het licht verschenen, en men heeft opgemerkt, te midden van geringe dichtstukjes en onderscheidene kleine artikels, eene verhandeling over den invloed, dien het voorbeeld der ouders op de kinderen uitoefent. De opbrengst van het dagblad is bestemd ter verzachting van het lot der arme lijders zelve.

Van den 13den. Het tooneel, hetwelk zich gisteren in het Lagerhuis voordeed, was er een van buitengewone opschudding. De tafel en de grond rondom dezelve was bedekt met hoopen petitiën tegen de toelage aan het collegie van Maynooth, welke door de boden werden weggedragen, om onmiddelijk weder voor andere plaats te maken. Het aantal petitiën, gisteren aangeboden, bedroeg het verbazende aantal van 2372, een veel grooter aantal, dan ooit in het Parlement in eene zitting tegen eenen maatregel werd aangeboden. Het aantal dergenen, welke tegen den maatregel aangeboden zijn of zullen worden, zal niet minder zijn dan 11,000. Twee uren werden aan het aanbieden der petitiën besteed.

De heer *Hindley* bood er 350 aan, de heer *Wahley* 170, allen uit Finsbury; lord *Sandon* eene van Liverpool, geteekend door 58,000 personen.

De portalen van de Kamer waren gevuld met eenige menigte geestelijken, predikanten en heeren, meestal leden van deputatiën uit de provinciën, welke naar de hoofdstad gekomen waren om bij sir *R. Peel* te worden toegelaten, of met de vertegenwoordigers van hunne respectieve districten een onderhoud te hebben over de gevoelens, door het voorgestelde ontwerp opgewekt.

In de nabijheid van het huis toonde de verzameling van een groot aantal welgekleede personen de belangstelling, die door den maatregel was veroorzaakt. Groepen zag men in hevige discussiën begrepen. Uit deze gedeelten der menigte hoorde men van tijd tot tijd uitbarstingen van verontwaardiging stijgen, welke de bitterheid te kennen gaven, waarmede het ontwerp door de verschillende standen wordt beschouwd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 April.

Weder spreekt men van reizen van verscheidene Vorstelijke personen; Koningin *Victoria* zou vast besloten hebben, in den loop dezes jaars Parijs te bezoeken, doch, zegt men, de lust om die hoofdstad te zien is niet hare eenige beweegreden; de Koningin heeft ook meer dan eens hare begeerte te kennen gegeven, om de voornaamste staatspersonen van Frankrijk te leeren kennen.

Ook zou *Lodewijk Philips* zich in de maand September naar het kasteel te Pau begeven, alwaar de jeugdige Koningin van Spanje hem alsdan bezoeken zal.

— Men heeft opgemerkt, dat de heer *Thiers*, sedert de aanbieding van het wets-ontwerp omtrent de wapening der vestingwerken van Parijs, verscheidene malen op de Tuillerien toegelaten is. Gisteren is hij nog bijna een uur met den Koning in conferentie geweest.

— Dertig officieren der nationale garde, die petitiën geteekend hadden tegen het ontwerp van wet betrekkelijk de wapening der vestingwerken van Parijs, zijn door den raad der prefectuur voor twee maanden in hunne dienst geschorst. Daar reeds 204 officieren dergelijke petitiën onderteekend hebben, zal genoemde raad genoodzaakt zijn, die allen voor zich te doen verschijnen.

— Men leest in den *Avenir National:*

Eenigen tijd geleden is te Limoges een grijsaard gestorven, wiens leven veel stof oplevert tot het bestuderen van de wonderlijkheden van het menschelijk hart. Wij spreken van den heer *Saint-Leger*, bekend wegens zijne groote fortuin en zijne ijsselijke gierigheid.

Van eene geachte familie afstammende, en bezitter van aanzienlijke eigendommen, die hij gedurende 60 jaren voor denzelfden prijs verpachtte, en van kapitalen, die hij nimmer belegde, is de heer *Saint-Leger* gestorven, te midden van gebrek, op eene ellendige matras. Zijne erfgenamen doen, op dit oogenblik, in het huis, dat hij bewoonde, nasporingen, die ieder' dag de gelukkigste ontdekkingen te voorschijn brengen. Overal vindt men geld onder de steenen, in den stal, in het houtwerk, achter de planken van den schoorsteen. Iedere zak is voorzien van eene etiquette, en bevat een klein stuk papier, waarop geschreven staat: „Sit nomen domini benedictum (gezegend zij de naam des Heeren)!” Men heeft tot heden toe op deze wijze reeds meer dan 100,000 francs bijeengebragt. De heer *Saint-Leger* was altijd als een bedelaar gekleed; zijn inboedel is l.l. Dingsdag aan den meestbiedenden verkocht voor eene som van 60 centimes.

— Een noodlottig voorval, dat echter nog veel noodlottiger had kunnen zijn, heeft te Champigné (Maine et Loire) plaats gehad. Aldaar werd eene der aanzienlijkste jaarlijksche beestenmarkten gehouden. De veefokkers van Normandye komen er magere ossen koopen. De koop en verkoop was juist op het drukst, toen plotseling een onverklaarbare schrik de dieren beving, die hunne touwen verbraken, hunne meesters stieten en, zamengedrongen naar den kant van den weg, in de rigting van Angers heentogen, stootende met de hoorns, slaande, op den grond werpende en onder den voet vertrappende alles, wat hun in den weg was.

Volgens den *Précurseur* van het Westen, zijn verscheidene personen verschrikkelijk gekwetst. Men noemt een' rijken Normandyschen koopman en een' pachter, voor wier behoud men de levendigste vrees koestert; men spreekt overigens van vele gekwetste ribben en gebroken armen; wat het getal gekneusden betreft, wij hoorden ze op 50 begrooten; sommigen zeggen zelfs 100 à 150, het is echter moeijelijk hiervoor in te staan; want allen, wier staat toeliet Champigné te verlaten, zijn onmiddellijk vertrokken. Het terrein van deze droevige gebeurtenis was bedekt met gescheurde kleederen, hoeden en vrouwenmutsen.

— De berigten van den 6den April uit Madrid melden, dat het Pauselijke bewind H. M. Koningin *Isabella II* als wettige Vorstin over Spanje heeft erkend. Het regeringsblad, dat dit berigt op eene officiële wijze den volke bekend maakt, meldt tevens, dat de Spaansche gezant aan den Paus zijne geloofsbrieven heeft overhandigd, en dat de Paus bij die gelegenheid bepaaldelijk heeft verklaard, dat, met zijn goedvinden, de tegenwoordige bezitters van geestelijke goederen in Spanje nimmer en in geen geval te dier zake zullen worden bemoeijelijkt, zoodra het slechts blijkt, dat zij die goederen hebben verkregen met inachtneming van de voorschriften der burgerlijke wet.

Van den 13den. Het groote en prachtige stationsgebouw voor den spoorweg van Parijs naar de Belgische grens, dat op den grond Saint Lazare wordt aangelegd, is nagenoeg voltooid. Dit grootsche kunstgewrocht, hetwelk meer dan 200 ellen lang en 100 ellen breed is, staat op den hoek der straten Lafayette en St. Denis. Het werd in minder dan twee jaren voltooid.

— De commissie, belast met de fondsen, voortkomende uit de inschrijving voor een' degen voor den heer *Dupetit Thouars*, heeft zich aan den minister der marine gewend, ten einde de namen te weten van de mariniers en soldaten, die gedurende de expeditie van Otaheite zijn gewond, en de weduwen en kinderen der gesneuvelden, om onder hen de 22,000 frs. uit te deelen. De minister heeft dit verzoek geweigerd, maar te kennen gegeven, dat men dit geld in de kas der invaliden kon storten, en dat alsdan de administratie de gelden overeenkomstig den wensch der gevers zou uitdeelen. De commissie kon hier niet aan voldoen, maar heeft nu de gewonde mariniers en soldaten van die expeditie, benevens de vrouwen en overgebleven kinderen der gesneuvelden opgeroepen, om zich te vervoegen bij de heeren *D. d'Angers*, lid van het instituut, en mr. *Dornes*, adv., rue de Seine.

— Op dit oogenblik, nu geheel Zwitserland tegen de Jezuïten is opgestaan, zal de statistiek der uitdrijving van die orde uit verschillende landen met belangstelling worden gelezen. De Jezuïten werden uit Venetie gebannen in 1606, uit Bohemen in 1618, uit Napels in 1622, uit de Nederlanden in hetzelfde jaar, uit Oostindië in 1623, uit Portugal in 1752, uit Frankrijk in 1764, uit Spanje in 1727 en eindelijk uit Rome in 1773.

Van den 14den. Ingevolge brieven, welke de *Presse* beweert van de Poolsche grenzen ontvangen te hebben, schoen men daar te lande voor eene nieuwe beweging beducht te zijn. Ook zeide men, dat het Russische legerkorps van 40,000 man, hetwelk sedert 1831 Polen bezet, vermoedelijk tot 100,000 man zou worden vermeerderd.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 15 April.

Bij koninklijk besluit van den 12den dezer is concessie verleend tot den aanleg van den Overijsselschen spoorweg voor den tijd van vijftig jaren. Indien de Regering alsdan geen gebruik maakt van haar regt tot aankoop, is de concessie van zelve voor den tijd van 25 jaren verlengd. Het tracé is bepaald van Arnhem over Deventer, Raalte, Zwolle naar Kampen, en van Raalte over Almelo naar het punt van aansluiting aan den Keulen-Minden-spoorweg. De raad van administratie der Overijsselsche spoorweg-maatschappij, welker zetel zal zijn te Zwolle, zal bestaan uit Z. Exc. den heer graaf *van Rechteren*, gouverneur van Overijssel, voorzitter, en de heeren jhr. mr. *G. Hovy*, jhr. mr. *H. A. Wttewael van Stoetwegen*, *G. Salomonson*, *L. H. Bischoffsheim*, *W. Willink jr.*, en mr. *Hoeufft van Velsen*, commissarissen.

— Tot dusverre is aan de zoodanigen, die, ter zake van verzuimde tijdige inschrijving voor de nationale militie, in de termen verkeerden, om *zonder loting* te worden ingelijfd, veelal, immers wanneer het verzuim slechts geacht kon worden onopzettelijk en ter goeder trouw te zijn begaan, naar aanleiding der ingewonnen berigten op de ter dier zake ingediende verzoekschriften, door of namens Zijne Majesteit de gunst verleend, om, ten aanzien van de reserve, en het groot verlof, met de gewone lotelingen gelijk gesteld te worden, al ware het ook, dat daarvoor geene bijzondere persoonlijke of huisselijke belangen pleitten.

Zijne Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft echter, bij circulaire aanschrijving van den 22sten Maart jl., no. 125 (4de afd.), de opmerking gemaakt, dat de verzuimde inschrijvingen, zoo al niet vermeerderen, althans niet zeldzamer worden, en ofschoon zulks dan ook met geen opzet plaats heeft, zoo vermeent hij niettemin te mogen aannemen, dat in de meeste gevallen dat verzuim aan verregaande onachtzaamheid van de zijde der belanghebbenden is toe te schrijven, die zich dan toch, wanneer zij het jaar der geboorte hunner kinderen niet in hun geheugen bewaren, of dat jaar niet in hunne familie-papieren aangeteekend vinden, altijd daarvan, door het opvragen van geboorte-extracten, *welke kosteloos te verkrijgen zijn*, kunnen vergewissen.

Het is dus aan den minister, ten einde voor het vervolg aan deze soort van misbruiken zoo veel mogelijk perk te stellen, zoowel in het belang der wet, als vooral ook in dat van derden, die, ten gevolge van de jaarlijks bij de corpsen plaats hebbende loting, om gedurende een geheel jaar het in dienst blijvende gedeelte der militie uit te maken, door de bewuste gunsten worden benadeeld, doelmatig voorgekomen, dat de gunsten, van welke hier de reden is, niet ligtvaardig worden verleend.

Ten einde in deze het verlangen van het departement te helpen bevorderen, zijn de stedelijke en gemeentebesturen verzocht, om, voor het vervolg, in de berigten op verzoeken van dezen aard, behalve de bijzonderheid, dat het verzuim zonder opzet of ter goeder trouw is begaan, te willen opgeven, of de militiepligtige ook voor ouders of betrekkingen noodzakelijk is, en als zoodanig, op grond van eenige andere omstandigheid, bij tijdige inschrijving, aanspraak op vrijstelling zou hebben kunnen maken, of wel eenig nuttig beroep of bedrijf uitoefent, of eindelijk, om welke bepaalde reden men vermeent, dat het in aanmerking zou kunnen komen, den nalatigen militiepligtige, ongeacht de hiertegen in het belang van derden pleitende omstandigheden, van de verpligting tot volbrenging van eenen vijfjarigen werkelijken diensttijd te verschoonen.

— Een jongman, voorgevende te zijn secretaris van een aanzienlijk heer, heeft in den avond van den 11den dezer, op eene listige en behendige wijs, den heer *P. W. Krop*, horologiemaker, wonende in de Korte Houtstraat, met een assortiment gouden horologiën in het logement *la Ville de Paris* doen komen, onder voorgeven, dat zijn meester daaruit eene keuze moest doen; na een kort gesprek heeft de bedrieger gelegenheid gevonden, om zich met de horologiën te verwijderen; het medegenomene bestaat in vier gouden cilinder-horologiën met porseleinen platen en gewerkte kasten, twee cilinder anker gouden horologiën met dito platen en kasten, een gouden halsketting met schalmen, en eenen dito vestketting. Men verzekert, dat de policie alle pogingen in het werk heeft gesteld, om den dader in handen te krijgen, en reeds een horologie en ketting heeft terug gevonden.

Van den 15den. Morgen zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal voortzetten het onderzoek nopens het wets-ontwerp ten aanzien der schutterijen, weswege dezelve reeds gisteren en heden vergaderd zijn geweest. Men ziet spoedig de beraadslagingen over het ontwerp betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte, alsmede over eenige andere aanhangige voordragten van wet te gemoet.

— Z. M. heeft benoemd tot raadsheeren in het prov. geregtshof in Zuid-Holland: mr. *P. J. Elout*, thans regter in de arrond.-regtb. te 's Gravenhage; mr. *A. J. T. de Bordes*, thans regter in de arrond.-regtb. te Leiden, en mr. *S. Schmölck*, thans procureur bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

— Het stoomtuig ter zake der droogmaking van het Haarlemmermeer, te Spaarndam opgerigt, tot ontlasting van Rijnlands te verkleinen boezem, had reeds eenige keeren voldoende gewerkt in bijzijn van sommige leden der commissie voor de gezegde droogmaking. Den 14den dezer is daarmede gedurende een' geruimen tijd eene nadere proefmaling geschied, in tegenwoordigheid en ter beoordeeling van de geheele commissie, die daarom hare gewone maandelijksche vergadering te Spaarndam hield. De tien schepraderen, ter gezamenlijke breedte van 22 Nederlandsche ellen, doch welke naar welgevallen twee aan twee kunnen buiten werking gelaten, werden met gemak alle te gelijk in beweging gebragt en deden acht omwentelingen in de minuut, terwijl het water ongeveer 30 Ned. duimen werd opgevoerd. Wanneer men bedenkt, dat de schoepen der schepraderen van knappe watermolens doorgaans niet breeder zijn dan 6 Nederlandsche palmen, dan zal men zich een denkbeeld kunnen maken van de groote hoeveelheid water, welke door dit stoomtuig kan worden uitgeslagen. Door 37 kloeke schepradmolens zou in denzelfden tijd geen meer water kunnen weggeschaft worden, dan door dit enkele stoomtuig, hetwelk daarenboven nog onafgebroken nacht en dag kan doorwerken, terwijl de molens, wegens te weinig of te veel wind, zeldzaam een etmaal achtereen geregeld aan den gang kunnen blijven. Het welgelukken van dit zware werktuig, geleverd door de heeren fabrikanten *Dixon en Comp.*, te Amsterdam, is dus voor Rijnland, bij de aanzienlijke verbetering der Katwijksche uitwatering, onlangs mede ter zake der droogmaking van het meer geschied, een nieuwe groote waarborg tegen de nadeelen, welke het altijd uit de droogmaking gevreesd heeft.

UTRECHT, 13 April.

Aan de munt te Utrecht zijn sedert de uitvaardiging der wet van den 22sten Maart 1839 tot op dit oogenblik vervaardigd:

aan 2½ guldenstukken	*f* 5,278,555
„ enkele guldens	- 4,533,698
	f 9,812,253.

Men moet zich echter niet voorstellen, dat al die speciën in ons Land aanwezig zijn, daar 6 millioenen vervaardigd zijn voor de Nederlandsche Handelmaatschappij, en dus naar Java zijn vervoerd.

Bovendien is in dit zelfde tijdvak ook nog gemunt, op den muntvoet bij de wet van den 22sten Maart 1839 vastgesteld, doch met den stempel van Nederlandsch Indië, eene hoeveelheid van 4,198,507 guldens.

De hoeveelheid nieuw gemunt zilver, welke niet voor de Nederlandsche Handel-maatschappij gemunt is, sedert de wet van 1839, bedraagt derhalve *f* 3,812,253.

Zij werd gedeeltelijk voor de Nederlandsche Bank, gedeeltelijk voor rekening van het Rijk gemunt.

In 1842 is vernietigd eene hoeveelheid oude dubbeltjes, ten bedrage van *f* 159,983.40, welke eene waarde hebben opgeleverd van *f* 100,243.17, gevende derhalve een verlies van *f* 59,750.24, of ruim 37 per cent.

In den jare 1843 heeft men vernietigd de volgende speciën: oude dubbeltjes *f* 1,145,000; zilveren rijders en dukatons *f* 563,850; rijksdaalders en zilveren dukatons *f* 365,000; halve rijksd. *f* 27,500, en kwart rijksd. *f* 128,030, te zamen *f* 2,229,400. Deze speciën hebben uitgeleverd eene waarde van *f* 1,711,514.36½. Dus verlies op de nominale waarde *f* 517,885,63½.

Van den 14den. Gisteren avond omstreeks 10 uren had alhier in de Gortsteeg bij den tapper *van Eijk* het volgende ongeval plaats. Zekere *van der Sluis*, schoenmaker, bevond zich aldaar, om *van der Voren* af te wachten, met wien hij eenige weken vroeger twist had gehad. *Willem van de Graaf*, smidsknecht, komt dien avond bij *van Eijk*, zijn' bloedverwant, om hem met den doop van zijn kind geluk te wenschen. Aldaar zijnde, brengt genoemde *van der Sluis* hem in den onderbuik, linkerzijde, een' messteek toe, bij vergissing hem voor *van der Voren* aanziende. De gewonde is naar het ziekenhuis gevoerd, en de dader voortvlugtig.

NIJMEGEN, 14 April.

Eergisteren avond omstreeks tien uren is onder de gemeente Beuningen verdronken zekere *Susanna Wijdeveld*, zonder beroep, wonende binnen deze stad. Wij vernemen, dat deze persoon in gezelschap eener andere vrouw, beschonken zijnde, zich ter rust hadden nedergezet tegen de houten leuning langs eene weide, in de nabijheid van den Steenoven, die, ten gevolge van den hoogen waterstand, overstroomd was. Door het onverwachts breken der omheining vielen beiden in het water, dat ter hoogte van circa twee voeten op de weide stond. Gelukte het de eene den dood te ontkomen, door met veel moeite den waterplas te ontkruipen en zich naar hare woning te begeven, de andere, welligt meer door den drank bedwelmd, kwam in haren bewusteloozen toestand om.

ARNHEM, 14 April.

Wij vernemen, dat de opening van den spoorweg tusschen Arnhem en Utrecht op eene plegtige wijze zal gevierd worden. Daartoe zal in de eerste plaats kunnen strekken, dat het personeel der stedelijke regering op den dag der opening naar Utrecht, of op den weg daarheen, zal stoomen en een collation, aan het stationsplein alhier, voor het terug keerend collegie zal gereed zijn. — Wijders zal er een bal gegeven worden, waartoe ongeveer 300 huisgezinnen uit deze stad zullen worden genoodigd. Ter uitspanning van het publiek (dat niet op het bal tegenwoordig is) en tevens tot afleiding, zal op het Koningsplein, aan het andere gedeelte der stad, een luisterrijk vuurwerk de lucht rood, groen, geel en blaauw kleuren en zullen er volksspelen ter verlustiging van het publiek worden gegeven. Die dag zal een ware feestdag voor geheel Arnhem zijn.

ZWOLLE, 13 April.

De heer *Uitterdijk*, controleur voor den turf-accijns, woonachtig te Steenwijk, was j.l. Vrijdag-avond omstreeks half tien pas te huis gekomen, toen aan zijne deur gescheld werd. Hij deed, met de kaars in de eene hand, de deur zelf open (zoo als zijne gewoonte was bij avond), doch werd terstond aangevallen en door een tweesnijdend lang mes in den onderbuik getroffen, zoodat hij onder den uitroep van moord! moord!.... nederviel, en ofschoon zijne echtgenoote, terstond op het gerucht toegesneld, de hulp der geneeskunde inriep, gaf hij echter geene teekenen van leven meer. De heer *R.*, die onlangs als turftaxateur, op voordragt van den heer *Uitterdijk*, wegens wangedrag was afgezet, was, zoo als bij onderzoek spoedig aan de justitie bleek, korten tijd eer de moord gepleegd werd, met een' wagen van Hasselt, te Steenwijk aangekomen en voor eene herberg buiten de stad afgestapt, van waar hij, zijn' voerman gelast hebbende alles gereed te houden, om dadelijk verder te rijden, in de stad ging en het logement van *Ketel* binnentrad; hij verliet dat logement eenige oogenblikken nadat de heer *Uitterdijk*, dáár een' brief voor den post bezorgd hebbende, zich verwijderd had, kwam weldra weer aan de herberg buiten de stad en reed terstond verder. De heer *R.*, die te Steenwijk wel bekend was, werd dadelijk voor den moordenaar gehouden; de justitie vervoegde zich Zaturdag morgen aan zijne woning te Hasselt, doch vóór dat de geregtsdienaars zijne kamer binnentraden en nog op den trap waren, schoot hij zich met eene pistool voor het hoofd, zoodat hij dood nederviel.

Diep deerniswaardig is de toestand, waarin zich door deze dubbele ramp twee zeer achtenswaardige familiën bevinden.

— Als eene navolgenswaardige bijzonderheid dient te worden vermeld, dat de stoomboot, tusschen deze stad en Amsterdam varende, steeds postduiven aan boord heeft, welke te Zwolle of te Amsterdam aan de kantoren der maatschappij op het hok gewend zijn, ten einde aldus bij voorkomende omstandigheden terstond en op eene spoedige wijze berigten naar eene dezer beide steden te kunnen zenden.

ASSEN, 14 April.

Men schrijft uit 's Hage den 9den dezer: Onder de firma *S. H. Balkema* en compagnie is van Z. Exc. den minister van binnenl. zaken concessie gevraagd tot het aanleggen en exploiteren van een' ijzeren spoorweg van Zwolle tot Groningen door Drenthe.

— De provinciale commissie van onderwijs heeft voor de vacante schoolopzienersplaats in het eerste distrikt voorgedragen mr. *P. van der Veen* en dr. *H. J. Nassau*.

LEEUWARDEN, 16 April.

Men acht het niet ondienstig, de belanghebbenden te herinneren, dat *vóór* den 1sten Mei aanstaande de inschrijving en aangifte der paarden moet plaats hebben, die men zoude verlangen te doen mededingen in de harddraverijen op den 6den en 8sten September 1845 op de renbaan nabij Zandvoort, prov. Noord-Holland.

Op den 6den Sept. is aldaar eene zilveren vaas, benevens *f* 500 uitgeloofd voor paarden, geboren in 1839 of later; afstand, driemaal den omtrek van de baan.

En op den 8sten Sept. eene som van *f* 500 voor paarden van allen ouderdom, op eene baan (schulpweg) van 360 N. ellen, op de van ouds gebruikelijke wijze.

Het vereischte certificaat en het inleggeld moeten bij de aangifte worden overgelegd, en *na* bovengemelden datum mag geen paard meer worden toegelaten.

REGLEMENT DER ONDERLINGE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ, TEGEN VERLIEZEN VAN RUNDVEE,

alléén voor het voormalige Kanton Zuidhorn *opgerigt, enz.*

Ook wij willen, daartoe uitgenoodigd, eenige meerdere bekendheid trachten te geven aan eene onderneming, die wij niet anders dan kunnen goedkeuren, zoo wel wat de strekking daarvan betreft, als wat aangaat de wijze, waarop men de zaak hoopt verder ten uitvoer te brengen.

De zaak is namelijk deze: de heeren K. K. DE WAARD, H. K. GAAIKEMA en H. WRISTERS, als commissarissen, en de heer J. DE BOER, Az., als directeur, hebben ten vorigen jare het plan gevormd, en nu zeker reeds geheel tot stand gebragt, om het aantal der reeds bestaande verzekerings-maatschappijen tegen verliezen van rundvee nog met éene te vermeerderen. Waarom dat? Bestaan er dan niet reeds genoeg? Neen! Hoor, wat de ontwerpers in het *berigt*, bij het *reglement* gevoegd, onder anderen, hierover in het midden brengen:

1) De kosten van inschrijving en administratie zijn minder, dan wel bij andere dergelijke vereenigingen: in sommige dezer laatste betaalt men namelijk voor inboeken 25 cents per stuk, alsmede 25 cents voor uitboeken, en daarenboven $\frac{3}{10}$ procent voor administratie. Anderen nemen ½ procent administratie-kosten en dan nog reiskosten voor de te doene taxatiën, zoodat de *Grijpskerker* inrigting (zie beneden) *meer dan de helft goedkooper is* dan die van anderen.

2) De *Grijpskerker* vereeniging strekt zich uit onder veehouders *van dezelfde belangen*, daar men toch, bij het uitbreiden van zulke vereenigingen over geheele provinciën, noodwendig *niet* dezelfde belangen heeft te behartigen, noch zulks *kan* doen, aangezien hier het rundvee langer wordt aangehouden dan dáár, en hier gezonder voeder wordt gebezigd dan dáár; — alle zaken van groot aanbelang.

Vervolgens blijkt het, dat de uitgestrektheid van het terrein ook groot genoeg is, om een voldoend aantal ingeschrevenen te kunnen verkrijgen, aangezien, bij het ontwerpen des reglements, in het veefonds aangegeven waren 8255 stuks runderen, voor de gemeenten *Zuidhorn*, *Aduard*, *Ezinge*, *Grijpskerk*, *Hoogkerk* en *Oldehove*.

Aan 't slot van haar berigt zegt de directie het volgende:

„In dit geval zal dus niet kunnen gezegd worden, dat de directie haar eigen belang bedoelt, waarvan vele directiën worden beschuldigd. Ondergeteekenden hebben alleen het doel, dat de veehouders elkander de verliezen van rundvee zullen waarborgen; zij berekenen daarom de administratie-kosten zoo zuinig mogelijk."

Uit de 18 artikels van het reglement voeren wij nog het volgende aan:

Art. 1. De maatschappij heeft ten doel, de veehouders in het voormelde Kanton Zuidhorn de verliezen van rundvee te vergoeden, in geval van sterven, door welke oorzaken ook ontstaan: met uitzondering van overstrooming, verongelukken in schepen en brand.

Art. 4. Het maatschappelijk jaar *neemt een' aanvang met den 1sten Mei*, enz.

Art. 9. Bij versterf van gewaarborgd vee, vergoedt de maatschappij ¾ van de waarde, enz.

Art. 13. De deelnemer zal moeten betalen: 1) ½ procent van de ingeschrevene waarde als voorschot, hetwelk terug gegeven of afgerekend zal worden bij het verlaten der maatschappij; — 2) voor inschrijving, per stuk 10 cents; — 3) $\frac{1}{10}$ procent van het ingeschrevene, voor administratie; — 4) kosten van zegels, en 5) voor afschrijving van ieder stuk rundvee 5 cents.

Die nader met de zaak wil bekend worden, leze het *reglement* zelf, of, — wat nog beter is, — wanneer hij in 't v. Kanton *Zuidhorn* woont, neme deel aan de maatschappij; te meer, omdat met primo Mei weder een nieuw maatschappelijk jaar aanvangt.

En ook de veehouders van andere gewesten zullen hun voordeel met de bekendmaking van deze *Zuidhorner* (of *Grijpskerker*) maatschappij kunnen doen. „Goed voorgaan, immers, doet goed volgen!"

Betrekkelijk het berigt uit Berlijn, den 7den April l.l. geplaatst in de Groninger Courant van den 15den dezer, „dat sedert eenigen tijd zich een litograaf uit Frankrijk aan de Regering te Berlijn aangeboden heeft ter verkoop eener uitvinding, door middel van welke alle schrift en druk treffend-gelijkend nagemaakt en spoedig vermenigvuldigd kan worden," moeten wij doen opmerken, dat men deze uitvinding niet als nieuw kan beschouwen, vermits reeds voor omstreeks drie jaren door J. H. VAN DE WEIJER, steendrukker te Groningen, deze uitvinding aan de Hooge Regering is aangeboden, en die, wat meer is, zelfs proeve heeft gegeven van het watermerk in geldswaarde-hebbende papieren.

Om aan het ons gedaan verzoek te voldoen, verklaren wij door deze, dat de heer J. DE BOER, Az., te Grijpskerk, niet de Schrijver of Inzender is van het artikel getiteld: *De Loterijen ten platten lande*, voorkomende in de Groninger Courant van den 11den April j.l., no. 29, maar dat het ons door eene andere zeer geachte hand ter plaatsing is toegezonden.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Synode en de Hervormde Kerk.

Onder dezen titel is er bij BEIJERINK te Amsterdam dezer dagen een boeksken uitgekomen, dat onder de strijdschriften, door de bekende zes artikelen van de in 1844 gehouden Synode uitgelokt, eene voorname plaats verdient.

Wij hebben het althans met klimmend genoegen gelezen, en gevoelden ons opgewekt, om den inhoud door dit veel gelezen blad meer algemeen bekend te maken.

De hoofdzaak, daarin behandeld, is van algemeen belang en verdient daarom in een volksblad vermeld te worden. Het geldt toch niets minder, dan het behoud of verlies van de vrije Evangelieprediking in de Hervormde Kerk. De strijd om die vrijheid zal waarschijnlijk van veruitziende gevolgen zijn voor de rust en orde in het Vaderland; een algemeen dagblad dient dus ook op de hoogte van dien strijd te blijven.

De schrijver beweert, dat hetgene de Synode der Hervormde Kerk in 1844 gedaan heeft leidt tot vernietiging van de vrije Evangelieprediking in die Kerk, en wijst aan, wat de Hervormde Kerk doen kan, tot behoud van de vrije Evangelieprediking in haar midden.

Wij kunnen hem niet in alle bijzonderheden volgen, noch de ruimte noch de aard van dit blad laat het toe; wij willen slechts op het werkje opplettend maken, en daartoe het een en ander daaruit mededeelen.

De schrijver zegt onder anderen:

„Er wordt eene mijn gegraven, die, gelukt het niet, „haar nog bij tijds te dempen, onze Hervormde Kerk in „stukken zal doen spatten." — „De Gemeente moet weten, „wat er over hare dierbaarste belangen, over haar aanzijn „als Hervormde Kerk gaande is."

Vraagt men, welke mijn dit is?

Uit des schrijvers redenering blijkt, dat hij dit bedoelt: *de Synode heeft zich* voorloopig *bevoegd verklaard, om als* GELOOFSREGTBANK (inquisitieregtbank) ter eerster en laatster instantie *uitspraak te doen over de regtzinnigheid of onregtzinnigheid der Hoogleeraren in de Godgeleerdheid aan de Hoogescholen in ons Vaderland.*

„Dat deze maatregel van groot gewigt is en door velen „voor zeer gevaarlijk wordt gehouden, bleek al dadelijk „in de Synode. Immers, niet alleen stemden acht leden „van de zestien er tegen, zoodat het besluit alleen door de „dubbele stem van den voorzitter werd aangenomen; maar „zeven van die acht en twee der Hoogleeraren, præadviserende leden, lieten ook hun protest er tegen in de notulen aanteekenen. Zij wilden het voor tijdgenoot en „nakomeling toonen, dat zij niet medegewerkt hadden tot „zulk eene verstikking van de Hervorming in de Hervormde „Kerk, en achtten dit van zoo veel belang, dat zij liever „de helft der Synode tegen de helft lieten optreden voor „de oogen des publieks, dan dat zij bij zulk een voorval „zouden hebben gezwegen.

„Waarlijk, dit tegenstemmen van acht, dit protesteren „van zeven stemmende en twee præadviserende leden, is reeds „een verschijnsel, hetwelk ook den andersdenkende moet „doen vermoeden, dat hier de dierbaarste belangen op het „spel staan."

Sprekende over het gevaarvolle van Hoogleeraren, om ijverig naar licht en geweten te leeren en te handelen, besluit de schrijver deze redenering aldus:

„Met deze bepaling wordt elk Hoogleeraar gedoemd „tot — niets-doen. Dan is hij veilig; want luiheid, be„graven van het talent, verdonkeren der waarheid is bij „het Synodale reglement vrij gelaten; maar ijver, woe„keren met Gods gaven, aan 't licht brengen der waarheid „kan naar dit reglement ligtelijk als doodzonde worden „gestraft."

Dáár, waar de schrijver spreekt over de gevolgen der bekende artikelen voor de Herv. Kerk, omdat daarin op den voorgrond gesteld wordt het handhaven eener nimmer te verkrijgen eenparigheid in de leer bij een op den achtergrond geplaatst toezigt op het zedelijk gedrag, dáár wordt de schrijver waarlijk welsprekend.

„Het is de weg van *Rome* — in deze bewoordingen sluit dit gedeelte zijner redenering — „die der verkettering, welken „de Synode der *Hervormde* Kerke weder inslaat. Zij doet „het onwetend, gaarne nemen wij dit aan; maar onwetend „sloegen de Joden ook den Heer aan het kruis. Die onwe„tendheid moet aan het licht gebragt worden. De Hervormde „Kerk moet zien, dat haar levensbeginsel is aangetast, dat „*'s Hage* een *nieuw* Rome kan worden!"

Gaarne schreven wij meer af, maar ieder leze zelf het merkwaardige, hoogst belangrijke boekje.

Wij willen ons verslag eindigen met het krachtige slot mede te deelen:

„Hervormde mede-Christenen! Het oogenblik is gewigtig. „Het geldt uwe dierbaarste belangen, het beginsel der „Hervorming, vrije Evangelieprediking. Verzuimt dit oogen„blik niet! Die oogen heeft om te zien, zie; die ooren „heeft, doe ze open; — en die spreken kan, spreke! „spreke eerst voor de Synode! Zij is op een' dwaalweg; „maar op een' zeer gevaarlijken; worden uit alle oorden „stemmen luide, dat zij terug moet keeren, zij zal het „doen; vraagt men betere bepalingen over hare magt, zij „zal ze geven. Één misstap, hoe groot ook, gelijk die van „1844, is nog geen kwade wil, geene kwade trouw, of „boosheid van hart. Maar dat het een misstap, een erge is, „dat moet ook overal luide worden gezegd, zal er terug„keering mogelijk zijn; — zal onze bedreigde Kerk staande „blijven!"

Spoorwegen in de Noordelijke provincien.

Omne nimium nocet.

In Engeland en Duitschland hebben de gunstige gevolgen, met welke de eerste spoorweg-liniën in de volkrijkste streken en ter verbinding der voornaamste steden zijn aangelegd, veroorzaakt, dat zich vele kapitalisten en effectenhandelaren hebben opgedaan, om een groot aantal andere spoorwegen te ontwerpen. De overdrijving hiervan, geholpen door listige beurs-speculatie, is zoo verre gegaan, dat met de nieuwe zaak

ook een nieuwe hartstogt ontstaan is, welke men *spoorweg-woede* heeft genoemd. De daaruit te vreezen noodlottige gevolgen schenen zoo sterk in het welzijn der geheele maatschappij te zullen ingrijpen, dat men in Pruissen opzettelijk daartegen gerigte verordeningen heeft genomen, en in Engeland de laatste aanvragen tot de uitvoering van spoorweg-ontwerpen meerendeels zijn verworpen.

Ook in ons Vaderland, nu ééne onderneming aldaar schijnt gelukt te zijn, is het te vreezen, dat men weldra van *spoorwegwoede* zal kunnen spreken ten aanzien der nog slechts in ontwerp bestaande spoorwegen in zijne noordelijke provinciën. Deze mag men houden voor *gewaagde* en *min noodzakelijke* ondernemingen.

Men houde ons niet voor vijanden van spoorwegen in 't algemeen; wij kennen en bewonderen deze grootsche en kostbare ondernemingen als schoone getuigen der scheppende kracht van het menschelijk vernuft. Wij keuren het niet af, dat men in het meer zuidelijk gedeelte des Rijks spoorwegen heeft aangelegd, toen men in België trachtte door middel van deze een groot gedeelte van den handel der Hollanders op Duitschland in handen te krijgen. Dit toch schijnt de toeleg aldaar geweest te zijn, en thans wil men de reeds lage vrachten waarschijnlijk met hetzelfde doel nog verminderen, niettegenstaande de spoorwegen aldaar slechte winsten opleveren, en het gouvernement er gedurende 1844 eene som van 3,428,000 fr. heeft moeten bijpassen, om den interest voor het kapitaal van aanleg te vinden. Men mag met regt betwijfelen, of zulk een *par force dwingen* van den handel, welke meer algemeen in gebruik schijnt te komen, een voor het algemeen voordeelig slot zal opleveren en op den duur kunnen stand houden. Wij willen ook onze gezegden niet toepasselijk gemaakt hebben op den spoorweg van Kampen en Zwolle naar Hannover. Deze is het gevolg der thans misschien in duigen vallende voornemens van Emder kooplieden, om hunne haven door eenen spoorweg met Lingen te verbinden, waardoor deze aan zich zouden trekken den handel, die thans door Overijssel gedreven wordt.

Alleen om te behouden en niet te verliezen wat men heeft, kan deze wel noodzakelijk zijn, hoewel de uitkomst nog in het duistere ligt, en alle nieuwe ondernemingen aldaar ook niet zoo gunstig aan de verwachting zullen beantwoorden, als men ons wel eens heeft willen vertellen, b.v. aangaande de Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij, welke wij meenen te weten, dat slechts in de laatste tijden den deelhebbers eenige voordeelen heeft opgebragt.

Spoorwegen in de noordelijkste provinciën mag men houden voor *gewaagde ondernemingen*, omdat de bevolking aldaar te gering is tot het leveren der noodige opbrengsten.

Vergelijken wij, om dit duidelijk te maken, dezelve met den Hollandschen spoorweg. Deze loopt, op eene lengte van bijna 11 uren, langs 4 steden met ongeveer 320,000 ingezetenen, en voorts zijnde, verbindt hij, op eene lengte van 15 uren, 6 steden met over de 400,000 inwoners, wier bedrijf en rijkdom tot een betrekkelijk menigvuldig reizen aanleiding geeft. De kosten van uitvoering der dienst op dezelve hebben 't voorgaande jaar ruim de helft der ontvangsten bedragen, zoodat, deze ontvangsten de helft minder zijnde, dezelve zoude ophouden voordeelen af te werpen. Na aftrek dezer kosten van uitvoering is er echter 4½ pCt. winst overgebleven. De uitkomst is dus nog niet meer dan gunstig, en de hooge prijs der aandeelen in dezelve laat zich, om van geene invloeden der beurs te spreken, alleen door het onzekere vooruitzigt op eene klimmende opbrengst verklaren.

Een noordelijke spoorweg echter, b.v. van Zwolle naar Groningen, zoude, bij eene lengte van 17 of 18 uren vier of vijf steden verbinden met tusschen de 60,000 en 70,000 ingezetenen; dus, bij eene meerdere lengte, eene verbinding vormen tusschen steden met slechts ⅕ gedeelte van de bevolking, langs welke de Hollandsche spoorweg zich uitstrekt, en het vervoer op denzelven zoude ook wel niet meer dan ⅕ van het vervoer op den Hollandschen spoorweg bedragen. Deze laatste houdt, bij ⅕ van het vervoer, waarmede hij thans bestaat, op voordeelig te zijn; en waar zoude het dan heen met eenen spoorweg, welke slechts ⅕ van dat vervoer had? Om eens buiten de vergelijking te treden, zulk een spoorweg zoude eene dagelijksche ontvangst moeten hebben van over de 2000 gld., die er vereischt worden tot goedmaking der kosten van de dienst en den interest van het kapitaal van aanleg, begroot op ongeveer 9,000,000 guldens.

Men konde, om tot de vergelijking met den Hollandschen spoorweg terug te keeren, hier aanvoeren de mindere kosten van aanleg, van uitvoering der dienst; doch deze kunnen, en op zich zelve en door de meerdere lengte der lijn, zoo veel niet bedragen, dat daardoor de onderneming minder gewaagd zoude zijn. Ook konde men spreken van het vervoer uit de omliggende streken en de doorloopende correspondentie [illegible] en het Noorden dezes lands ligt eenmaal aan Europa's uithoek en zal, wegens de meer zuidelijk reeds aangelegde of gevestigde spoorweglinien, wel buiten de groote reis-route blijven.

De spoorwegen in de noordelijke provinciën mag men ook houden voor *min noodzakelijk*.

Wij kunnen tot niet inzien, dat door het achterwege blijven derzelve een tak van handel of nijverheid zoude verloren gaan, of dat, bij de reeds bestaande of vastbepaalde, door dezelve een nieuwe weg van handel zoude geopend worden, even als zulks de Emder kooplieden met hunnen spoorweg voorhadden. Men spreekt van het belang, dat Drenthe bij eenen spoorweg heeft, om zijne turfveenen en dorre heidegronden te ontginnen. Doch is turf niet een artikel van te weinig waarde en te grooten omvang voor de verzending langs eenen spoorweg? Zouden die veenen aldus wel met andere kunnen wedijveren? Zouden Drenthe's dorre gronden, met vruchtbare aarde of meststoffen uit andere streken en ten nadeele van deze aan te voeren, juist niet anders dan door eenen spoorweg kunnen verbeterd worden? Zouden veel van die ontginningsplannen niet onder de hersenschimmen behooren, en zoude ook hier de wal het schip niet keeren?

Men spreekt van de onmiddellijke bevordering veler belangen; doch deze gaat spoedig hare grenzen te buiten, en klimt tot overdrijving; tegenover dezelve staan even zoo vele andere belangen, welke met eenen spoorweg regtstreeks in strijd zijn. Dit is vooral het geval in ons vaderland, waar, meer dan in eenig ander land, zoo vele aan hetzelve eigenaardige en ook nog voor verbetering en uitbreiding vatbare vaarwateren, kanalen en wegen bestaan, van welke de eerste, en de aan bijna geenen stroom onderhevige kanalen, den weg voor het vervoer onzer voortbrengselen aanbieden, goedkooper dan langs een spoorweg kan geschieden. Daarenboven is het niet onraadzaam, eene som, bijv. tien millioenen te besteden tot iets nieuws met zoo weinig vooruitzigt op voordeel, terwijl men eene andere som van b.v. vijf millioenen, te koste gelegd aan vaarwateren en wegen en de daarop gebruikte vervoermiddelen, half nutteloos en tot weggesmeten geld maakt? Zal Nederland dan zijne eigene hulpbronnen verwaarloozen, en zich meer en meer afhankelijk maken van het buitenland, dat het voor spoorwegen benoodigde ijzer en de steenkolen moet leveren?

Ten slotte willen wij van nog eene reeds elders vermelde omstandigheid gewagen, welke met het bovengezegde in een nauw verband staat en op de hier bedoelde spoorwegen bijzonder toepasselijk is. Het valt eene spoorweg-onderneming gemakkelijk, van haar bedrijf een monopolie te maken. Na dit bemagtigd te hebben, konden de ondernemers, wegens de vermoedelijk geringe opbrengst, trachten, zich staande te houden door hooge vrachten, gepaard met zuinige en min goede uitvoering der dienst, waardoor alsdan het algemeen zoude lijden en vele belangen gedrukt worden. Dit althans zoude kunnen gebeuren, zoo de Regering zich niet de noodige magt had voorbehouden omtrent het toezigt op de uitvoering der dienst, welke uit haren aard gevaarlijk is en met eene kostbare voorzigtigheid gepaard moet gaan omtrent het maximum en minimum van snelheid en de hoegrootheid der vrachtprijzen, vooral in de persoons-rijtuigen van den laagsten rang en omtrent hunne veilige en gemakkelijke inrigting, en zoo de ondernemers niet tot eene behoorlijke verantwoordelijkheid verpligt en verbonden werden.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Tönningen den 8 April, kapit. *Potjer* Herstelling, van Rouaan n. Dantzig.

Binnengekomen te Amsterdam den 12 April, kapit. *Ouwehand* Westphalia en *Ouwehand* de Hoop, beide van Hull; den 13den *de Jong* Anna Margaretha, van Batavia; den 15den *Ouwehand* Franziska Maria, van Hull. — Te Texel den 14 April, *Potjer* Catharina Jantina, van Genua; *de Haan* Henrietta, van Alicante; *Loman* Vesta, van Cette. — Te Helvoet den 12 April, *van der Valk* Maria Johanna, van Messina; *Meppelder* Venilla en *Bieze* Bouwina, beide van Bordeaux; *Zelling* Helena Jacoba en *Smaal* Lamoral Ulbo, beide van Liverpool; den 15den *Hoveling* Triest, van Triest; *Ugen* Anna Sieberdina, van Liverpool; *Wever* jonge Hendrik, van Cardiff. — Te Vlissingen den 12 April, *de Vries* Johanna, van Bordeaux. — Op de Rivier van Bordeaux den 10 April, *Bakker* Geertje, van Amsterdam. — Te Newry den 10 April, *Dood* Christina en *de Boer* Eliza, beide van Rotterdam. — Te La Rochelle den 6 April, *Smit* Maria, van Amsterdam. — Te Southampton den 9 April, *Duintjer* Catharina Frederika, van Rotterdam. — Te Liverpool den 10 April, *de Groot* Josina Wilhelmina, van Harlingen. — Te Belfast den 8 April, *Scholtens* Sjoumenta, van Rotterdam; *Hazewinkel* Merwestroom, van Dordrecht. — Te Hull den 9 April, *Engelsman* Richard en *Visser* Mina, van Amsterdam. — Te Lynn den 9 April, *Bloem* Geerdina, van Rotterdam. — Te Hamburg den 10 April, *Kruse* Antje en *de Jonge* Alida Gesina, beide van Bremen.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 April, kapit. *Potjer* Catrina Jantina, van Nizza. — Te Hamburg den 12 April, kapit. *de Jonge* Elisabeth, van Amsterdam; *Kroon* Catharina Hendrika, van Gent.

In lading te Londen den 10 April, kapit. *de Boer* Lumiena, voor Memel.

Vertrokken van Amsterdam den 12 April, kapit. *Bieze* Anna, naar Cardiff; *Bonjer* Carolina, naar Hamburg; *Warring* Johanna, naar Leer; den 13den *de Jong* jonge Clemens, naar Hull; *Engelsman* Niessina Schuringa, naar Drontheim; den 14den *Kiers Kok* de Hoop, naar Teneriffe; *Schenk* Ida en Cornelia, naar Liverpool; *Swart* Cornelia, naar Stettin; *Klaasens* Catharina, naar Hamburg; den 14den *Sap* Broederliefde, naar Stettin; *Zeven* Concordia, naar Bergen; *Bekkering* Gesina, op avontuur; den 15den *de Vries* Beerta Schuringa, naar Nantes; *Schrage* juffer Alida, naar Havre; *Bultje* Suzanna, naar Leith; *Stuit* Geerdina, naar Dantzig; *Scherpbier* Jantina Frouwina, naar Staveren; *de Jong* Catharina Cornelia, naar Bremen. — Van Texel den 12 April, *Hendriks* Hillegonda Ida, naar Suriname. — Van Vlissingen den 11 April, *Lucht* Christina, naar Hamburg. — Van Hamburg den 9 April, *Kuipers* Maria, naar Antwerpen; *Egberts* Catharina, naar Brussel; den 10den *Gerritsma* Elisabeth, naar Groningen.

Vertrokken van Texel den 15 April, kapit. *Brandt* Adolf van Nassau, naar Batavia; *Kiers Kok* de Hoop, naar Teneriffe; *Stratingh* Helena, naar Corfu; *Brouwer* Elisabeth en *Karsies* Hillechiena Wilkens, beide naar Genua; *Lukkien* Goede Hoop en *Nieuwland* de Hoop, beide naar Londen; *van Duinen* Alkanna Elisabeth, *Meints* Marianne en *Bieze* Anna, alle drie naar Cardiff; *Dik* Jantina Petronella, naar Liverpool; *Buiten* Hendrina, *Rozema* Gesina en *de Jong* jonge Clemens, alle drie naar Hull; *Lukens* Gesina Johanna, op avontuur. — Uit het Vlie den 13 April, *Drewes* Hendrika, naar Rostock; *Bakker* Alexander, *Brons* Fenna en *Kappen* jonge Willem, alle drie naar Bergen; *Bakker* Wilmina, *de Groot Bakker* Katharina en *Goosens* Alida, alle drie naar Stavanger; *Fijn* de Broeders, naar Droback; *Helmers* de 4 Gezusters, naar Osterrusoer; *Scholtens* Alida, *Joosten* Alberdina en *Veenstra* Aukjen, alle drie naar Hamburg; *van Wijk* jonkvr. Maria en *Wever* Hollands Trouw, beide op avontuur. — Van Maassluis den 15 April, *Legger* Marchina, naar Antwerpen; *Hensema* Ida Berendina, naar Dublin; *Cramer* Jacoba Maria, naar Newcastle; *Harding* Caroline, naar Yarmouth. — Van Vlissingen den 13 April, *Boll* juffer Stijntje, naar Koppenhage. — Van Hamburg den 11 April, *Mulder* Lubiena, naar Duinkerken; *Bolhuis* Gesina, naar Belt; *Joosten* Goede Verwachting, naar Bremen; den 12den *Woltman* Geerdina, naar Stettin.

DELFZIJL den 17 April. Binnengekomen den 14den kapit. *de Groot* de 2 Gebroeders, van Emden; *Forma* Trientje, van Leer; *Stek* ...., van Londen n. Dantzig; is door een barkschip zwaar aangezeild en heeft daardoor groote schade bekomen; moet lossen, om te repareren. — Vertrokken den 15den *Scheppers* Eendragt, *Donga* Annegina en *Post* Catharina, alle drie naar Noorwegen; *de Vries* Wobbegien, naar Bremen; *Westers* Harmanna, naar Leer.

ZOUTKAMP den 16 April. Vertrokken den 13den *de Ruiter* Vigilantia, *Wilkens* Jantina en *de Groot* Jantina, alle drie naar Noorwegen, den 15den *Hangelbroek* Eendragt, *Pott* Annegina, *Bakker* Titsina, *Scholtens* Helena, *de Haan* Anna Jantina en *de Boer* Margina, alle zes naar Londen; *Boomgaard* Margaretha, naar Liverpool. — Zeilklaar, *Stutvoet* Magrita Gesina, *Panjer* Heillina en *Timmer* Koophandel en Zeevaart, alle drie naar Londen; *Mooi* Vriendschap, naar Noorwegen.

195ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Vierde Klasse.

Zevende Lijst. No. 21149 een prijs van *f* 65 en eene premie van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 11den tot en met den 17den April 1845 zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 9 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 12 ouden en 2 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 15 *April.*

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 2,15
Oude Bak 70 ℔ *f* 7,25	Winter 52 ℔ *f* 3,10	» 42 » » 2,30
N. Oml. 68 » » 5,25	» 54 » » 3,40	
» 70 » » 5,75	» 56 » » 3,80	BOONEN.
» Old. 68 » » 4,75	Zomer 52 » » 3,05	Paardenb. *f* 5 *f* 5,25
» 70 » » 5,25	» 54 » » 3,35	
» » »	» 56 » » 3,70	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,30	
N. Inlands. 64 ℔ *f* 3,95	HAVER.	Gr.Gt. *f* 8,25,75
» 66 » » 4,35	Dikke 41 ℔ *f* 2,00	Par.100 N. ℔ *f* 10 *f* 12
O. » 66 » » 5,00	» 44 » » 2,20	Koolz. *f* 8,50 a *f* 10
» » »	» 47 » » 2,50	Zomerz. *f* 6,50 *f* 7,50
BOEKWEIT.	» 50 » » 2,75	Boterz. *f*
Gr. Zand 62 ℔ *f* 5,20	Bl. Voer 35 » » 1,65	Dederzaad *f*
» 64 » » 5,50	» 38 » » 1,90	G. Mostz. *f*
Zw. Zand » »	» 41 » » 2,10	Raapolie *f* 36
Veen 62 » » 5,00	Zw. Voer 38 » » 2,05	Boter ¼ Ton *f*

Tarwe meer aan en vond bijna geen kooplust. Nieuwe Rogge wel zoo aangenaam, oude niet dan iets lager te plaatsen. — Boekweit 10 cents hooger verkocht. — Gerst niet beter. — Haver flaauw, vooral de afwijkende soorten.

ROTTERDAM, 14 *April.* De omzettingen in Granen blijven steeds tot voorziening der cons. bepaald, in de notering der prijzen zijn bijna geene veranderingen gekomen. Buiten witte inl. Tarwe, waarvan een goede toevoer aan was, waren andere Graansoorten niet ruim ter markt. TARWE: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. algemeen *f* 9 per last lager gedaan, jarige zonder omgang, puike nieuwe wel van de hand gaande, middelbare en afwijkende soorten moeijelijk te plaatsen; jarige en nieuwe roode soorten tot vorige prijzen bij uitslijting wel te plaatsen. Poolsche met weinig omgang. Verkocht: Jar. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. *f* 240, *f* 270; nieuwe mooije en puike dito *f* 210, *f* 218; n. ord. en goede dito *f* 165, *f* 195; n. mindere en gem. dito *f* 120, *f* 158; n. Zomer dito *f* 120, *f* 193; 130 ℔ j. witb. Poolsche *f* 280, *f* 285; 131 ℔ o. dito dito *f* 290; 125 ℔ j. dito dito *f* 246; 129, 130 ℔ j. roode dito *f* 260, *f* 265; 135 ℔ oude Rostock *f* 285; 126 o. roode Nassaud. *f* 250; 132 ℔ j. Rostock *f* 275; 127 ℔ j. Limb. *f* 245; 129, 130 ℔ n. Bovenl. *f* 220, *f* 225; 131 ℔ j. Hoogl. Kleefsche *f* 270. — ROGGE: Zeeuwsche, Vlaamsche, Overm. en Noordbrab. jar. onveranderd, nieuwe *f* 3 hooger met graagte genomen; ongedr. vreemde tot staande prijzen bij gerijven te plaatsen; gedr. meer gevraagd en een paar guldens hooger betaald, doch niet algemeen alzoo verkrijgbaar. Verkocht: Jar. Inl. *f* 150, *f* 168; n. Zeeuwsche *f* 135, *f* 165; n. Noordbr. *f* 135, *f* 156; 120 ℔ j. Pruiss. *f* 168, *f* 170; 117 ℔ j. Kolonie *f* 162; 121 ℔ n. Limb. bij partij *f* 170; 122 ℔ n. Noordbr. *f* 168; 117 ℔ onfrissche Taganrok *f* 142; 122 ℔ n. Bovenl. *f* 167; 117 ℔ Liebau *f* 188. — GERST: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. Winter onveranderd, Zomer *f* 8 hooger betaald; gedr. in den loop der vorige week tot genoteerde prijzen met meer uitgebreiden handel en een paar guldens hooger bewilligd. Verkocht: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. Winter *f* 144, *f* 150; dito dito en dito Zomer *f* 126, *f* 132; 104 ℔ n. Old. Winter, zeilende *f* 136. — HAVER zonder prijsverandering met weinig handel. — BOEKWEIT: Noord-Brab. van *f* 180 a *f* 184. Limb. *f* 180. Jar. Vriesche Veen *f* 155. — KOOLZAAD 2 p. vl. hooger. Goed Flakkeesch 60 p. vl. Ordinair Zeeuwsch 61¼ p. vl. — LIJNZAAD: 111, 112 ℔ Riga *f* 275. 108 ℔ dito *f* 260; 109, 110 ℔ *f* 275.

AMSTERDAM, 14 *April.* Tarwe prijshoudende met goeden handel: 128 ℔ b. Pools. *f* 255, *f* 260; 130 ℔ p. o. witb. Pools. *f* 272; 130 ℔ b. Pools. *f* 260; 126 ℔ mindere dito *f* 240; 130 ℔ o. Stettins. *f* 250; 129 ℔ Limburger *f* 240; 128 ℔ o. Zeeuws. *f* 270; 125 ℔ o. Rost. *f* 245; 129 ℔ j. Wismar *f* 248; 127 ℔ j. Gallisische *f* 243. — Rogge bij partij tot vorigen prijs: 119, 120 ℔ Pruiss. *f* 168, *f* 170; 118 ℔ Archang. *f* 160; 113 ℔ Drents. *f* 145; 121, 123 ℔ o. Pruiss. *f* 173, *f* 180; 120 ℔ Archang. *f* 165. — Winter-Gerst in een doen, Zomer iets lager: 101, 104 ℔ n. Vriesche Wr. *f* 133, *f* 139; 101 ℔ Old. Wr. *f* 134; 94, 98 ℔ dito Zr. *f* 110, *f* 118, beide aan den molen. — Haver prijsh.: 85 ℔ fijne *f* 97; 90 ℔ Zaai *f* 115. — Boekweit wederom niet aangevoerd; de op levering wordende werd tot *f* 6 hooger, zoo voor cons. als voor binnenl. verzending, grif weggekocht: 117 ℔ Amersf. en Nykerker *f* 186; 120 ℔ jar. Vriesche *f* 190.

Koolzaad flaauw: Gron. 54¼ p. vl.; op 9 vat in April 63 p. vl.; Sept. en Oct. 64 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 109, 110 ℔ Kon. *f* 240; 103, 104 ℔ Arch. *f* 252½; 106, 107 ℔ dito *f* 260. — Raapolie flaauwer: per 6/w. *f* 38,75; vlieg. *f* 38 a *f* 37,50; Mei *f* 37,75 a 25; Sept. *f* 38,75 a 25; Oct. *f* 38,75 a 50; Nov. *f* 39 a *f* 38,50; Dec. *f* 39 a *f* 38,75. — Lijnolie per 6/w. *f* 29,50; vlieg. *f* 28,75 a 50. — Hennepolie per 6/w. *f* 32,50; vlieg. *f* 31,50. — Raapkoeken *f* 60 a *f* 62. — Lijnkoeken *f* 7,50 a *f* 9,50.

AMSTERDAM, 16 *April.* Tarwe prijshoudende: 129 ℔ witb. Pools. *f* 270 bij partij, - 121 ℔ n. Vries. *f* 162 bij partij, - 123 ℔ n. Zeeuws. *f* 165. — Rogge met goeden handel tot goed vorige prijzen: 121 ℔ Pruiss. *f* 173, - 122 ℔ Deensche aan de Zaan *f* 162, - 122 ℔ dito alhier *f* 165, - 118 ℔ n. Drents. *f* 147. — Gerst in een doen: 101 ℔ n. Old. wr. *f* 133, - 103 ℔ n. Vries. wr. *f* 137, - 98 ℔ dito zomer *f* 122, alles aan den molen. — Haver prijsh.: 86 ℔ fijne *f* 98, - 78 ℔ ger. dikke *f* 83. — Boekweit op het water niet aan, en op levering niet aangeboden; vorige koersen waren ruim te bedingen; jarige van den zolder hooger gehouden.

Koolzaad in een doen: Kielsch 59 p. vl., - Oostvr. 55½ p. vl., - op 9 vat in April 62½ p. vl., - Sept. en Oct. 63½ p. vl. — Raapolie weder iets flaauwer: per 6/w. *f* 38,25, - vlieg. *f* 37,25, - Mei *f* 37, *f* 36,75 a *f* 37, - Sept. *f* 38, *f* 37,75 a *f* 38, - Oct. *f* 38,25 a *f* 38, - Nov. *f* 38,50, 25 a 50, - Dec. *f* 38,75, *f* 38,50 a 75. — Lijnolie per 6/w. *f* 29,50, - vlieg. *f* 28,50. — Hennepolie per 6/w. *f* 32,50, - vlieg. *f* 31,50.

LONDEN, 11 *April.* De handel in alle soorten Tarwe was onbelangrijk en de prijzen van inl. en vreemde vertoonen geene verandering. Gerst heeft eene dalende neiging. Haver ferm. De middelprijs der vorige week was van inl. Tarwe 49 sh., Gerst 33.8, Haver 20.5 en Rogge 28.2.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 16 *April.*

NEDERL. Werkel. Schuld 2½ pCt. 64¼, 64 7/16, 64⅜; Dito dito 3 pCt. 78⅝, 78⅞; Dito dito op resc. 3 pCt. 78¾; Dito dito 4 pCt. 100 1/16, 100⅛, 100⅛; O. I. Leening 4 pCt. 100, 100 1/16; Amortisatie-Syndicaat 4½ pCt. 100; Dito Dito 3½ pCt. 94⅛, 94¼; Handelmaatschappij 4½ pCt. 153¾, 154, 153⅞; Haarlemmermeer 5 pCt. 110⅛; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 114½, 115. — BELGIE, 4½ pCt. 97⅛, 97¼; Dito 2½ pCt. 58; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 58¼. — SPANJE, Leening bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. 25⅛, 25⅜, 25 3/16; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. 24, 24 7/16; Dito 3 pCt. 41⅞, 42; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34¾, 34⅞; Dito Dito Kleine St. 35¾; Coupons *Ardoins* 28¾, 29; Passive 7 11/16, 7¾; Fransche Uitgestelde 8 11/16. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 67⅜, 67½, 67½; Dito Binnenl. à 1 Conto 5 pCt. 73¼; Dito dito à ½ Conto 5 pCt. 72¾. — RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅞, 109; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 108½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 101¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 94¼, 94⅜; Dito bij *Stieglitz en Co.*, 4 pCt. 93⅛, 93¼; Ins. in Assign. 6 pCt. 75, 75 1/16; Cert. van dito 6 pCt. 76⅝, 76 11/16. — POLEN, Certific. 4 pCt. 87⅜, 87½; Dito Aand. met Loting fl. 500 *f* 173. — AMERIKA, Bank-Actiën 7½.

Oostenrijk Metall. 5 pCt. 112⅛; Dito 2½ pCt. 64, ⅛; N. Weener Aand. v. 250 fl. 418; Napels Cert. bij L. & B. 5 pCt. 96¾, ⅞; Braz. 1843 5 pCt. 92¼; Col. ex Ven. 6 pCt. 14 3/16, ¼; Peru 6 pCt. 20⅝; Mexik. 5 pCt. 33⅞, 34⅜; Venez. 2 pCt. 47¾, 48⅛; Haarl. Meer 4 pCt. 100⅛, ¼.

In Integr. en 4 pCts. vertoonde de handel wederom veel levendigheid, en even als alle soorten onzer binnenl. fondsen waren ook deze meer gevraagd.

Aand. Handelm. hebben zich insgelijks ¼ pCt. sedert gisteren verbeterd.

Alle soorten van Spaansche effecten waren meer gezocht, en tot iets verbeterde koersen te plaatsen.

Naar Portug. was insgelijks meerdere vraag, ten gevolge waarvan de prijs zich circa ¼ pCt. heeft verbeterd.

Van Zuid-Amerik. waren Mexik. zeer gezocht, en de prijs ⅜ pCt. hooger dan gisteren.

Braz. v. 200 p. st. 92; Dito 1843 v. 200 p. st. 91¼; Mex. 5 pCt. Onbep. St. 33; Dito Uitgest. v. 100 p. st. 18, 18 5/16; Dito Onbep. St. 18.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 3½ pCt.; Wissel-Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 64⅜ a 7/16; Handelm. 153⅞ a 154; Ard. 25¼ a 3/16.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen, doch dooden ZOON B. H. VAN SUIDERMA, geliefde Echtgenoote van

L. HOLTKAMP.

SNEEK, 9 April 1845.

*** Heden beviel van eene DOCHTER GRIETJE T. BOS, geliefde Echtgenoote van

S. W. BOS,
Timmerman.

NOORDBROEK, 14 April 1845.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene *DOCHTER* Vrouwe C. F. VAN HOËVELL TRIP.

GRONINGEN, 16 April 1845.
Eenige kennisgeving.

*** Heden werd van een' ZOON verlost JOHANNA ADAMINA BOEKHOLT, Echtgenoote van

J. VAN DEN BOSCH,
Koopman in Aardewerk.

GRONINGEN, 16 April 1845.

*** Getrouwd:

D. J. BLOUW
en
A. RIJKENS.

GRONINGEN, 11 April 1845.

*** Heden morgen te 7 uren is onze geliefde jongste Zoon THOMAS ADRIANUS, in den ouderdom van één jaar, overleden.

Eenige kennisgeving.

D. KUIPERS, JR.
E. ROMEIN.

BUITENPOST, 6 April 1845.

*** Heden overleed plotseling, tot bittere smart van mij en mijnen eenigen Zoon, mijn dierbare Echtgenoot, de Weledel Gestrenge Heer JURRIEN UITTERDIJK, in leven *Controleur der Veenderijen van Overijssel, Gelderland en Noordbraband*, in den ouderdom van 64 jaren en 4 maanden.

STEENWIJK, 11 April 1845.

JITSKE ARRIENS,
Wed. J. UITTERDIJK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen te half elf bezweek, onder een smartelijk, doch geduldig lijden, onze geliefde Moeder TRIJNTJE HINDRIKS HAZEWINKEL, Weduwe van JAN HARMS BAKKER, in leven Koopman en Cichoreifabrikant, in den gezegenden ouderdom van 71 jaren en 4 maanden.

VEENDAM, 12 April 1845.

H. J. BAKKER.
Namens mijne Broeders en Zusters.

NB. De AFFAIRE blijft op denzelfden voet voortduren.

*** Heden overleed zeer onverwacht mijn waarde Echtgenoot GEERT PIETERS WOEST, in den ouderdom van ruim 51 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 24 jaren. Vijf Kinderen uit onzen echt, en een aangehuwde Zoon, te zamen met mij diep bedroefd, geven hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

MENKEWEER, bij *Onderdendam*, 14 April 1845.

T. J. DORENBOS,
Weduwe WOEST.

*** Den 15den April overleed, in den ouderdom van 77 jaren en 5 maanden, onze geliefde Moeder ELIZABETH RAVENS, Wedw. wijlen J. SCHOLTENS.

GRONINGEN, 15 April 1845.

T. SCHOLTENS,
Wedw. S. C. BUWAMA AARDENBURG.
Mede namens mijne Zuster.

*** Heden overleed mijn Man DERK DE RUITER, in den ouderdom van 54 jaren, na een bitter lijden van 14 jaren, vertrouwende, dat zijn einde zalig is, waartoe zijn langdurig lijden hem nuttig is geweest. Nu blijf ik met mijne 4 kinderen, waarvan 3 door verlamming en ziekte niet gaan kunnen, in deze wereld van beproeving.

Daar ik bij ondervinding bij menschen geene hulp verkrijg, zoo is mijn eenig vertrouwen op God; hopende, dat spoedig voor mij een einde zal zijn van alle beproeving.

GRONINGEN, 17 April 1845.

G. EMMUS,
Wedw. D. DE RUITER.

*** Heden overleed ons jongste Zoontje BERNARD, in den ouderdom van bijna twee jaren.

GRONINGEN, 17 April 1845.

B. GARMAN, *Verwer en Glazenmaker.*
T. GARMAN, geb. **KOK.**

*** Door den Boekhandelaar **H. M. VAN DORP**, te *Utrecht*, is op den 1 Maart verzonden:

I. NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT

VOOR

VERLOSKUNDE, ZIEKTEN DER VROUWEN

EN DER

KLEINE KINDEREN.

Eerste Jaargang, 2de St., *f* 1—50.

De algemeene bijval, dit Tijdschrift ten deel gevallen, waarborgt de geregelde voortzetting van hetzelve, terwijl de medewerking van vele geachte Verloskundigen den Redacteur doet hopen, dat hij aan de verwachting van het publiek zal kunnen beantwoorden.

II. BRIEF aan den Weleerw. Heer A. J. VAN BEMMEL, R.-K. Kapellaan, over de uitgave van den BIJENKORF der H. ROOMSCHE KERK, ...*f* 0,50.

Verder wordt door hem met veel succes gedebiteerd:

BRETSCHNEIDER,

DE KERKHERVORMING IN DUITSCHLAND,

naar haren aard en hare waarde geschiedkundig geschetst, *f* 3.

Volgens de zoo gunstige recensie in No. I. der *Godgeleerde Bijdragen dezes jaars*, is dit Werk een der beste van den beroemden Schrijver; de geachte Recensent zegt aldaar: De Schrijver vereenigt in dit geschrift eene buitengewone beknoptheid met genoegzame volledigheid, en moet zijne lezers boeijen door zijnen zuiveren en vloeijenden stijl, terwijl zijne onpartijdigheid in het beoordeelen niet kan nalaten zelfs op hen een' gunstigen invloed uit te oefenen, die door geboorte en opvoeding tegen de Hervorming zijn ingenomen. Zelden lazen wij iets van BRETSCHNEIDER met hetzelfde genoegen, dat ons dit werk verschaft heeft. Het komt ons voor, geheel naar de behoefte van onzen tijd ingerigt te zijn, en noch te veel noch te weinig aan den ongestudeerden, doch beschaafden, op heldere begrippen en geschiedkundige waarheid prijs stellende te geven, om algemeene aanbeveling te verdienen.

DE BIJEN-KORF

DER

H. ROOMSCHE KERK.

Uitgegeven voor den van het Christelijk geloof afgedwaalden, door PHILIPS VAN MARNIX, *Heer van St. Aldegonde.*

Op nieuw ten behoeve der Roomsche Kerk, bijzonder in de Nederlanden, uitgegeven, 1e Deel, ...*f* 1,50.

Dit werk, dat uitmunt door eene satirieke uitlegging der R.-K. Mirakelen en Overleveringen, is vooral in deze dagen onmisbaar voor elken waarheidlievenden onderzoeker naar de dwalingen der R.-Kath. Kerk, en hoewel dan ook niet door de R.-K. Geestelijkheid aanbevolen, ware het te wenschen, dat elk R.-Katholijk hetzelve in handen kreeg, opdat hij door eigene oogen leere te zien.

*** Degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de NALATENSCHAP van wijlen den Heer **G. POELMAN**, gewoond hebbende en overleden te *Scharmer*, worden verzocht, daarvan OPGAVE of BETALING te doen, vóór den 1 Mei 1845, ten Kantore van

Mr. J. D. TRESLING.

MAATSCHAPPIJ VOOR HAGELSCHADE.

Bij **JOH. HUISINGH**, te *Winschoten*, is gedrukt en verkrijgbaar gesteld: HET CONTRACT EN REGLEMENT VOOR DE MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGEN WAARBORG TEGEN HET VERLIES VAN VELDGEWASSEN DOOR HAGELSLAG; *alléén voor de Provincie Groningen.*

Het BESTUUR van opgenoemde Maatschappij, gevestigd te *Beerta*, brengt door deze ter kennis van alle Landbouwende Eigenaars, Huurders en Gebruikers van Gronden gelegen binnen de Provincie *Groningen*, en van allen, die daarbij belang hebben, dat het voornoemde CONTRACT en REGLEMENT in alle GEMEENTEHUIZEN ten PLATTEN LANDE, en bovendien in de voornaamste LOGEMENTEN in deze PROVINCIE ter lezing zal liggen.

Tot deelneming in deze Maatschappij kan van stonden aan aangave bij den ondergeteekende SECRETARIS geschieden, volgens het model, achter het Reglement gevoegd.

Het Bestuur vertrouwt op eene algemeene deelneming; waarom eene spoedige aangave de onderlinge risico te eerder bevordert.

BEERTA, 14den April 1845.

Het Bestuur voornoemd:

R. J. ROELOFS, *President.*

B. CRAKER, Bz., *Secretaris en Ontvanger.*

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienst voor de maand April 1845.

Van AMSTERDAM naar KAMPEN:
behalve Woensdag, dagelijks, 's morgens te 6 uren.
Van KAMPEN naar AMSTERDAM:
behalve Dingsdag, dagelijks, des namiddags te half twee.
Van KAMPEN naar ARNHEM en KEULEN:
Maandag, Donderdag en Zaturdag, des morgens circa 12 uren.
Van ARNHEM naar KAMPEN en AMSTERDAM:
Zondag, Woensdag en Vrijdag, des morgens te 5 uren.

De **DILIGENCE** van *Groningen* naar *Zwolle*, in correspondentie met de STOOMBOOTEN van *Kampen* naar *Amsterdam* en van *Kampen* naar *Arnhem* en *Keulen*, vertrekt, behalve Dingsdag, DAGELIJKS, des morgens te 2 uren, af van het Logement *DE NIEUWE MUNSTER*, bij **C. A. FRIGGE.**

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat de door haar bij advertentie de dato 5den dezer, tegen DONDERDAG, den 8sten Mei aanstaande, te *Rotterdam* aangekondigde SUIKERVEILING, in plaats van uit de opgegevene hoeveelheden, zal bestaan uit het navolgende:

26922 Kranj. en Kanass. JAVA-SUIKER,	ligg.		*aldaar.*
29530 „ „	DITO,	„ „	*Amsterdam.*
2707 „ „	DITO,	„ „	*Middelburg.*
2625 „ „	DITO,	„ „	*Dordrecht.*

Waarvan de Notitien met de Veilconditiën in tijds zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 14 April 1845.

VAN DER OUDERMEULEN, *President.*

T. SCHUURMAN, *Direct., fung. Secretaris.*

VERMISTE COUPONS

uit een' **BRIEF**, verzonden Postmerk *Heerenveen* V, aan het adres van W. MULDER, te *Groningen*, zijnde:

f 50. Stad *Amsterdam*, No. 4411.

„ 80. Rusl. *Hope en Comp.*, No. 954, Sept. 1843; de laatste in dorso geteekend A. DE BRUIJN. H. PIEK. H. DE VRIEZE, en vermoedelijk ook BLOEMBERGEN.

Deze Brief zonder de Coupons den 14den bij den geadresseerden ontvangen, is daarvan de noodige aangifte geschied, en wordt een ieder verzocht, bij voorkoming dezelve niet in betaling aan te nemen, maar daarvan opgave te doen aan het POSTKANTOOR te *Heerenveen*, onder de letters **H. V.** Poste restante.

OP WOENSDAG, DEN 23STEN APRIL 1845,

des voormiddags te 10 uren en vervolgens, zullen voor de Behuizing van den Heer H. OLLAND, in de Steentilstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: onderscheidene MOBILAIRE GOEDEREN, als: KABINET, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, IJZER-, KOPERTIN- en BLIKGOED, GLAS- en AARDEWERK; een UURWERK met MECHANISCHEN SLINGERDRAAD en BOL met SECONDE MORTE, diverse PENDULES, eene STAANDE en andere KLOKKEN, eene partij GLAZEN STULPEN; voorts **HOROLOGIEMAKERSGEREEDSCHAPPEN**, waaronder een OVAAL INSTRUMENT; eene partij BOEKEN, ENZ. — Te bezien daags vóór den VERKOOP, des namiddags van 2—5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris.*

Op Maandag, den 21 April

1845, des morgens te 10 uren en vervolgens, zal, ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, voor en in de Behuizing van wijlen den Heer Mr. A. L. WICHERS VAN BYMA, in de Oude Ebbingestraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door den Erflater nagelatene aanzienlijke **INBOEDEL**, bestaande, onder anderen, in MAHONIEHOUTEN- en GLADHOUTEN MEUBELEN, als SECRETAIRES, LINNENKASTEN, STOELEN, RONDE- en VIERKANTE TAFELS, SPIEGELS, eene PIANO-FORTE met STOELTJE, een ZIEKENSTOEL, BEDDEN met TOEBEHOOREN, VLOERTAPIJTEN, een GLADMANGEL met TAFEL, een compleet BLAAUW PORSELEINEN TAFELSERVIES, KOPER-, TIN-, BLIK-, IJZER- en STEENGOED en VAATWERK; voorts een DROWSKY en eene VRIESCHE CHAIS, IJZEREN TUINSTOELTJES en BANKEN en veel meer ANDERE GOEDEREN. Te bezien des Zaturdags bevorens, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

en

Maandag, den 28sten April,

des morgens te 10 uren en vervolgens, zal, in **'T NIEUWE VERKOOPLOKAAL** aan Der-A, bij den Apoortenboog alhier, publiek, op gewone Conditiën worden verkocht: Een zeer nette **INBOEDEL**, bestaande, onder anderen, in MAHONIEHOUTEN en GLADHOUTEN MEUBELS, als: SECRETAIRES, CHIFFONNIÈRES, CANAPÉ en SOFA, KABINET, TAFELS, STOELEN, PENANT- en andere SPIEGELS, PENDULES met VAZEN, LEDEKANTEN met BEHANGSELS, STAATSIE- en andere GORDIJNEN, BEDDEN met TOEBEHOOREN, KAGCHELS, VLOERKLEEDEN, een fraai TAFELSERVIES, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, BLIK-, STEENGOED en verder KEUKENGEREEDSCHAP en veel meer ANDERE GOEDEREN. Te bezien des Zaturdags bevorens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren.

Woensdag, den 23sten April

1845, des morgens te 10 uren en vervolgens, zullen, voor en in de Behuizing door den Koopman H. BOEKHOUDT bewoond, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een groote KOFFIJBRANDER, IJZEREN en HOUTEN BAKKEN, een Stel van GROOTE en KLEINE VATEN, IJZEREN BALANSEN met BLADEN en KOPEREN SCHALEN, TOONBANK, KOFFIJMOLEN, DISTELEERKETEL, WIJN op Fust en Flesschen, THEEBUSSEN, TABAKSVAATJES; voorts TAFELS, STOELEN, onderscheidene PENDULES, waaronder een SPELEND WERK, ENZ. Alles te bezien op Dingsdag, den 22sten bevorens, des namiddags van 2—6 uren.

J. J. DE SITTER, *Notaris.*

Vrijdag, den 25sten April 1845,

des namiddags te 2 uren, zullen, voor de Behuizing van den Spiegelmaker C. VAN DER NAP, in de Boteringestraat, in het openbaar worden verkocht: Eenige MAHONIEHOUTEN STOELEN, TAFELS, ENZ.; voorts eene kostbare PENDULE, SPIEGELS, GANGLANTAARN, een best Stel BEDDEGOED, KEUKENGOED, ENZ. Te bezien den dag bevorens, van 2—4 uren 's namiddags.

Mr. J. J. CREMERS, *Notaris.*

BOELHUIS IN DE GELKINGESTRAAT.

HEDEN MORGEN

te elf uren VERKOOP van eene groote partij **MAHONIEHOUT.**

Bij F. GIEZEN te Helpman,

MAANDAG namiddag te twee uren VERVOLG der VERKOOPING van **LAKENS** en **MANUFAKTUREN**, MUZIJKINSTRUMENTEN, LINTERIJEN, SPELDEN, NAALDEN, ENZ., welke door kwitering van Affaire voetstoots worden verkocht.

Op Maandag, den 5den Mei,

VERKOOP van een' zeer netten **BURGERLIJKEN INBOEDEL**, nader te detailleren; alsmede eene komplete *APOTHEEK* met MEDICAMENTEN en TOEBEHOOREN.

J. R. MULLER, O.J.ZOON.

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

1. DINGSDAG, DEN 22STEN APRIL,

VERKOOP op de GROOTE MARKT van WINKEL, TOONBANK, SCHALEN, GEWIGTEN, NESTEN en verdere **WINKELGEREEDSCHAPPEN**, AFBRAAK enz.

2. VOOR EN IN 'T NIEUWE VERKOOPLOKAAL

bij den Apoortenboog, zal men op DINGSDAG, den 22sten April, te 3 uren en vervolgens, verkoopen: een uitmuntend assortement kostbare MAHONIEHOUTEN MEUBELEN, en verder soliede INBOEDEL, te veel om te detailleren. Alles Maandag namiddag van voornoemd Locaal te bezien.

NB. Bij dezen verkoop kunnen nog eenige goederen ingestoken worden.

3. *Donderdag, den 24sten April,*

bij den geannonceerden VERKOOP van de Erven de Wedw. SÖBERING, in de Nieuwe Ebbingestraat, zal nog mede worden verkocht:

Eene **MACHINE**, geheel compleet, om droogen MOSTERT te MALEN, met het berigt van behandeling; welke Machine de eenigste van dezen aard in deze Provincie is.

*** Mr. **H. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op Zaturdag, den 19den April eerstk., *des namiddags te 3 uren*, ten Huize van den Logementhouder G. MONKHOST, te *Zuidbroek*, publiek in Koop aanbieden: Eene BEHUIZING, geteekend no. 110, en TUIN, te *Zuidbroek*, zijnde eene **WELBEKLANTE BAKKERIJ**, staande en gelegen aan de Straat te *Zuidbroek*.

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedenken de Wedw. en beneficiaire Erfgenamen van wijlen A. L. PINXTERBOER, aan hunne Behuizing te *Ten Boer*, op Maandag, den 21 April 1845 en den volgenden dag, telkens des namiddags te 2 uur, bij uitmijning Verkooping te houden van eene groote partij best STELMAKERSHOUT, waarbij extra best mooi PANEELHOUT en IJPEN POSTEN; voorts STELMAKERSGEREEDSCHAPPEN, waarbij extra beste IJZEREN SCHROEVEN, BOREN, KOPEREN BUIGKETEL en eene menigte andere GEREEDSCHAPPEN; nieuwe KAPWAGEN, 3 BOERENWAGENS, CHAIS, PLOEGEN, en eindelijk den geheelen INBOEDEL, als: KISTKABINET, BUREAU, HALVE KASTKLOK, BEDDEGOED en alle andere GOEDEREN aldaar voorhanden; den 1sten dag het Hout- en Gereedschappen, Wagens, enz.

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedenkt de Wedw. H. HOMAN, aan de door haar bewoond werdende Boerenplaats te *Loppersum*, op Woensdag, den 23sten April 1845 en den volgenden dag, Veiling te houden van 6 PAARDEN, 18 RUNDEREN, 15 SCHAPEN, KALVEREN en ZWIJNEN; voorts WAGENS, PLOEGEN, EIDEN, WIPKARREN en alle andere BOERENGEREEDSCHAPPEN, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eene partij HOOI en STROO; verder al de MOBILIA, eene partij SPEK en al de andere GOEDEREN aldaar voorhanden; den 1sten dag de Levende Have.

BOELDAG,

op DINGSDAG, den 22sten April 1845 en den volgenden dag, telkens des namiddags te 1 uur te beginnen, ten verzoeke van KLAAS PIETERS VAN DER WEG en GRIETJE PIETERS VAN DER WEG, aan hunne Boerenplaats te *Uithuizermeeden*; van 7 PAARDEN, waaronder een mak bereden CHAISPAARD 20 KOEIJEN, 23 SCHAPEN met en zonder LAMMEREN, eenige VARKENS, eene CHAIS, KORREWAGEN, VELDWAGENS en BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMOBILIA, HOOI en STROO en pl. m. 30 Stijgen best DAK, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Nots.*

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, op WOENSDAG, den 23sten April 1845, des namiddags *precies* te één uur, ten verzoeke en ten Huize van BARTELD S. KEMPINGA, te *Martenshoek*, publiek verkoopen: 15 stuks uitmuntende VAALMELKE en TIJDIGE KALFKOEIJEN en VAARZEN, ruim 40 beste SCHAPEN met en zonder LAMMEREN, waaronder 14 vette SCHAPEN, — één vet VARKEN, benevens **8000** ℔ best gewonnen HOOI; — voorts BOERENBESLAG, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eene CHAIS, een nieuwe OVERDEKTE KORREWAGEN, GEVULDE en LEDIGE BIJENKORVEN, LEDIGE OKSHOOFDVATEN, alsmede diverse HUISMEUBELEN, KOPER, TIN, IJZER en GLASWERK. Verder eene HONIGPERS en TOEBEHOOREN, AANNEMERS- en TIMMERGEREEDSCHAP, als: eene zware LOOPHEI, een DRIEBEEN, eene AARDWINDE, KRUIWAGENS, ENZ.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

Wordt te KOOP aangeboden:

Eene **AARDAPPEL- MOUTWIJNBRANDERIJ** met al derzelver TOEBEHOOREN, nog kort geleden in volle werking, zeer voordeelig gelegen voor den aanvoer der benoodigde Grondstoffen, met eene uitmuntende BEHUIZING, benevens ongeveer 20 Bunders best BOUWLAND, onmiddellijk achter dezelve gelegen; alles staande en gelegen te *Nieuwe Pekela.*

Iemand hiervan gading makende, vervoege zich bij G. H. FEIJEN, te *N. Pekela.*

Te Huur op den 1sten Mei 1845:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, waarin onderscheidene behangene KAMERS, KEUKEN, KELDER, TUIN met vele Vruchtdragende BOOMEN, *ZOMERLUST* genoemd, staande op een' vrolijken stand buiten het Kleine poortje, wordende thans in huur bewoond door Mejuffrouw TONCKENS. Te bevragen bij P. G. MULDER, aldaar.

TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden: Een aangenaam gelegene, met onderscheidene exquise VRUCHTDRAGENDE BOOMEN voorziene **TUIN** met fraai ZOMERHUIS, gelegen aan den Weg achter de Stads Gracht tusschen de Heere- en Oosterpoorten, te *Groningen*, fraai uitzigt hebbende naar de poorten; behoorende tot de nalatenschap van wijlen Mevrouw de Weduwe HAACK. Te bevragen bij

Mrs. A. v. BERCHUYS en J. W. QUINTUS,

Executeuren-Testamentair.

TE KOOP;

Een **TJALKSCHIP**, groot 62 Tonnen, *zonder* INVENTARIS, liggende bij de Scheepstimmerwerf van ADDE JANS BIEZE, te *Wildervank*, bij wien nadere informatie is te bekomen.

*** Van den 1sten Mei 1845 bij het jaar **TE HUUR**: eene der beste **VROUWEN ZITPLAATSEN** in Der-Akerk, en van den 1sten Mei tot den 1sten Nov.: twee **ZITPLAATSEN** in de Martini Kerk. Te bevragen bij H. KOMDEUR, in de Haddingestraat.

BIJ J. H. VAN DE WEIJER,

STEENDRUKKER, KUNST- EN MUZIJKHANDELAAR,

O. Ebbingestraat, no. 83,

is ontvangen: eene partij **NIEUWE PLATEN**, waaronder PORTRETTEN uit *Le Juif Errant*, alsmede MUZIJK en POLKA'S, SCHRIJFPAPIER à 2—00, POSTPAPIER *f* 3—00 de Riem. — De **LANDKAARTEN** van de Provincie *GRONINGEN* en *VRIESLAND* à 6 Cents het Stuk, per 10 Stuks à **50** Cents.

TOT CIVIELE PRIJZEN TE BEKOMEN,

bij **LIJBERING & COMP.**, aan het Boterdiep: Onderscheidene soorten van NIEUW ROOD en WIT KLAVERZAAD, LIJNZAAD, ERWTEN en BOONEN, ENZ.

E. T. ZANINO,

Westzijde in de Heerestraat,

heeft de eer de Dames te berigten, dat zij heeft ontvangen en op Maandag den 21sten dezer zal hebben uitgepakt de MODELLEN der **ZIJDEN-, RAND-, STROO-** en **FANTASIEHOEDEN.** Is ook voorzien van STOFFEN, LINTEN, BLOEMEN, BRODERIËN, FOULARDS en HANDSCHOENEN. Bij dezelve is ook voorradig eene sortering LINNEN, DAMAST en KATOENEN Stellen TAFELGOEDEREN; beveelt zich ten vriendelijkste.

Bij bovengenoemde is **TE HUUR** eene zes octaaf **FORTE-PIANO.**

*** De ondergeteekenden hebben de eer de Dames te berigten, dat zij de **NIEUWE MODELLEN** van **STROOHOEDEN** hebben ontvangen; ook zullen zij met primo Mei van de NIEUWE MODELLEN der andere ZOMERHOEDEN voorzien zijn.

W. en P. M. BUIJS,

in de Heerestraat, no. 51.

LET WEL!!

I. C. VAN DER ZIJL, Borstelmaker in de Stoeldraaijerstraat, roode letter H no. 4, adverteert, dat hij GEENE ZOONS, noch JONGENS bij de straat, bijlange de Huizen der Ingezetenen laat rondloopen of zijne WAREN laat uitventen; recommanderende zich verder, met zijnen wèl gesorteerden **WINKEL**, in de gunst van 't geëerde Publiek; belovende eene civiele behandeling; caverende voor allezins deugdzame Borstelwaren.

Op den 1sten Mei 1845

zijn de Gezusters DE CORNILLON van voornemen ONDERWIJS te geven in alle **VROUWELIJKE HANDWERKEN**, als: BORDUREN, TAPISSERIEN, LINNEN- en WOLLENNAAIJEN, ENZ.; bevelende zich in de gunst hunner Stadgenooten, alsook in het MAKEN van genoemde HANDWERKEN.

Adres: In de Poelestraat, boven den Koopman POLAK.

M. M. LÖWENSTEIN,

DEBITANT DER KON. NED. LOTERIJ,

verzoekt zijne geëerde Begunstigers, om hunne Briefjes voor de 5de Klasse vóór aanstaanden MAANDAG te komen VERWISSELEN, door het invallen van het *Ir. Paaschfeest* op Maandag avond.

Ondergeteekende **A. J. AALDERTS**, Kastelein, wonende te *Winsum*, is door AANKOOP EIGENAAR geworden van een' **BRUINEN HENGST**; zoodat hij thans STAAN heeft **TWEE HENGSTEN**, om te DEKKEN, een **ZWARTE BLES** en een **BRUINE**, beide van goed INLANDSCH RAS.

Hij beveelt zich in de gunst van het geëerde **PUBLIEK.**

A. J. AALDERTS.

In *GRONINGEN* is gelegenheid voor eenige **HEEREN**, om des middags **TAFEL** te houden, tegen eenen matigen prijs. Adres bij den Boekhandelaar P. VAN ZWEEDEN.

*** **IEMAND**, welke eenige jaren in *Noord-Holland* als KOEKEBAKKER is werkzaam geweest en niet vreemd is aan de BANKETBAKKERIJ, zag zich gaarne door Familiebetrekking tegen Mei e.k. hier ter Stede geplaatst. Adres bij den DRUKKER DEZER.

EEN SMIDSKNECHT,

het **SCHEEPSWERK** goed verstaande, kan dadelijk WERK bekomen bij

A. MEULMAN, *Mr. Smid.*

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.